

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Murat Kaan ARAS

BEYŞEHİR KÖY ODALARI

Sanat Tarihi Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2022

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Murat Kaan ARAS

BEYŞEHİR KÖY ODALARI

Danışman

Doç. Dr. Lokman TAY

Sanat Tarihi Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2022

Akdeniz Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Murat Kaan Aras'ın bu çalışması, jürimiz tarafından Sanat Tarihi Anabilim Dalı Sanat Tarihi Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Dr. Serkan KILIÇ

Üye (Danışmanı) : Doç. Dr. Lokman TAY

Üye : Doç. Dr. Aslı SAĞIROĞLU ARSLAN

Tez Başlığı: Beyşehir Köy Odaları

Tez Savunma Tarihi : 09/10/2022

Mezuniyet Tarihi : 08/12/2022

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Beyşehir Köy Odaları” adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içerisinde bu eserlere atıf yapıldığını belirtir; bunu şerefimle doğrularım.

İmza

Murat Kaan ARAS

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU BEYAN BELGESİ

Öğrenci Bilgileri	
Adı-Soyadı	Murat Kaan ARAS
Öğrenci Numarası	20195247008
Anabilim Dalı	Sanat Tarihi
Programı	Sanat Tarihi
Danışman Öğretim Üyesi Bilgileri	
Unvanı, Adı-Soyadı	Doç. Dr. Lokman TAY
Yüksek Lisans Tez Başlığı	Beyşehir Köy Odaları
Turnitin Bilgileri	
Ödev Numarası	197074004
Rapor Tarihi	07.11.2022
Benzerlik Oranı	Alıntılar hariç: %9 Alıntılar dahil: %9
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE, Yukarıda bilgileri bulunan öğrenciye ait tez çalışmasının a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana Bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 120 sayfalık kısmına ilişkin olarak Turnitin adlı intihal tespit programından Sosyal Bilimler Enstitüsü Makale Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esaslarında belirlenen filtrelemeler uygulanarak yukarıdaki detayları verilen ve ekte sunulan rapor alınmıştır. Danışman tarafından uygun olan seçenek işaretlenmelidir: (X) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşmıyor ise: Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporunun doğruluğunu onaylarım. () Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşıyor, ancak tez/dönem projesi danışmanı intihal yapılmadığı kanısında ise: Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporunun doğruluğunu onaylar ve Uygulama Esaslarında öngörülen yüzdeler sınırlarının aşılmasına karşın, aşağıda belirtilen gerekçe ile intihal yapılmadığı kanısında olduğumu beyan ederim.	
Gerekçe:	
Benzerlik taraması yukarıda verilen ölçütlere uygun olarak tarafımda yapılmıştır. İlgili tezin orijinallik raporunun uygun olduğunu beyan ederim.	
Danışman Öğretim Üyesi Unvanı, Adı-Soyadı İmza	

İÇİNDEKİLER

ÇİZİM LİSTESİ	iii
FOTOĞRAF LİSTESİ	i
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖNSÖZ	v
KISALTMALAR	vi
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

BEYŞEHİR VE KÖY ODASI

1.1. BEYŞEHİR	4
1.2. KÖY ODASI	6

İKİNCİ BÖLÜM

BEYŞEHİR KÖY ODALARI

2.1. Akburun Köyü	8
2.1.1. Deli Ahmetler Odası	8
2.1.2. Gülsümlerin Odası	12
2.1.3. Veysellerin Odası	15
2.2. Sadıkhacı Köyü	18
2.2.1. Efendi Odası	18
2.2.2. Kayışoğlu Odası	23
2.2.3. Amcalar Odası	27
2.2.4. Veyseller Odası	29
2.3. Bayavşar Köyü	33
2.3.1. Kara Ömer Odası	33

2.3.2.	Sülen Odası.....	36
2.3.3.	Sütçüler Odası	39
2.4.	Gökçimen Kasabası	42
2.4.1.	Eyüp Ağa Odası.....	42
2.4.2.	Gökçimen Meydan Konağı / Odası	45
2.5.	Aşağı Esence Köyü.....	50
2.5.1.	Hacı Yusuf Odası	50
2.6.	Çivril Köyü	53
2.6.1.	Çivril Köy Odası.....	53
2.7.	Avdancık Köyü.....	55
2.7.1.	Avdancık Köy Odası	55
2.8.	Çiçekler Köyü.....	57
2.8.1.	İmamların Odası	57
2.8.2.	Ayhanlar Odası	60
2.9.	Karabayat Köyü.....	63
2.9.1.	Karabayat Köy Odası.....	63
2.10.	Eylikler Köyü	65
2.10.1.	Hoca Mektebi Odası	65
2.10.2.	Tellinin Odası	67
2.11.	İsaköy Köy Odaları.....	70
2.11.1.	Kuruşoğlu Odası	70
2.11.2.	Kopuzoğlu Odası	72
2.12.	Karaali Köyü.....	74
2.12.1.	Issıları/Hatıpların Odası.....	74
2.13.	Emen Köy	77
2.13.1.	Kavasların Odası	77
2.13.2.	Karaböceklerin Odası	80
2.14.	Yenidoğan Kasabası	83
2.14.1.	Paşagilin Odası	83
2.14.2.	Mustali Odası.....	85
2.14.3.	Memişler Odası	87

2.14.4. Kel İbrahim Odası	89
2.15. Sevindik Köyü	91
2.15.1. Ömerçavuş Odası.....	91
2.15.2. Karaböcüler Odası	94

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DEĞERLENDİRME

3.1. Mimari Özellikleri	97
3.2. Malzeme Özellikleri	99
3.3. Süsleme Özellikleri	99
SONUÇ	100
KAYNAKÇA.....	101
KAYNAK KİŞİLER.....	103

TABLO LİSTESİ

Tablo 3.1. Köy Odalarının Plan Tipleri.....	98
Tablo 3.2. Köy Odalarının Plan Tipleri.....	99

ÇİZİM LİSTESİ

Çizim 2.1. Deli Ahmetler Odası Planı	9
Çizim 2.2. Gülsümlerin Oda Planı.....	13
Çizim 2.3. Veysellerin Oda Planı	16
Çizim 2.4. Efendi Odası Alt Kat Planı	20
Çizim 2.5. Efendi Odası Üst Kat Planı.....	20
Çizim 2.6. Kayışoğlu Odası Alt Kat Planı	24
Çizim 2.7. Kayışoğlu Odası Üst Kat Planı	24
Çizim 2.8. Kara Ömer Odası Kat Planı	34
Çizim 2.9. Sülen Odası Alt Kat Planı.....	37
Çizim 2.10. Sülen Odası Üst Kat Planı	37
Çizim 2.11. Sütçüler Odası Alt Kat Planı.....	40
Çizim 2.12. Sütçüler Odası Üst Kat Planı	40
Çizim 2.13. Eyüp Ağa Odası Alt Kat Planı.....	43
Çizim 2.14. Eyüp Ağa Odası Üst Kat Planı	43
Çizim 2.15. Gökçimen Meydan Konağı / Odası Üst Kat Planı.....	47
Çizim 2.16. Gökçimen Meydan Konağı / Odası Alt Kat Planı	47
Çizim 2.17. Hacı Yusuf Odası Kat Planı.....	51
Çizim 2.18. İmamların Odası Alt Kat Planı	58
Çizim 2.19. İmamların Odası Üst Kat Planı.....	58
Çizim 2.20. Ayhanlar Odası Alt Kat Planı	61
Çizim 2.21. Karabayat Köy Odası Kat Planı.....	63
Çizim 2.22. Hoca Mektebi Odası Kat Planı	65
Çizim 2.23. Tellinin Odası Üst Kat Planı.....	68
Çizim 2.24. Kuruşoğlu Odası Kat Planı	70
Çizim 2.25. Kopuzoğlu Odası Üst Kat Planı.....	73
Çizim 2.26. Issıları / Hatıpların Odası Üst Kat Planı	75
Çizim 2.27. Issıların / Hatıpların Odası Alt Kat Planı.....	75
Çizim 2.28. Kavasları Odası Alt Kat Planı.....	78
Çizim 2.29. Kavasların Odası Üst Kat Planı	78
Çizim 2.30. Karaböceklerin Odası Alt Kat Planı	81
Çizim 2.31. Karaböceklerin Odası Üst Kat Planı.....	81
Çizim 2.32. Paşagilin Odası Kat Planı	84
Çizim 2.33. Mustali Odası Kat Planı.....	86
Çizim 2.34. Memişlerin Odası Kat Planı.....	88
Çizim 2.35. Kel İbrahim Odası Kat Planı.....	90
Çizim 2.36. Ömer Çavuş Odası Alt Kat Planı.....	92
Çizim 2.37. Ömer Çavuş Odası Üst Kat Planı	92
Çizim 2.38. Karaböcüler Odası Alt Kat Planı	95
Çizim 2.39. Karaböcüler Odası Üst Kat Planı.....	95

FOTOĞRAF LİSTESİ

Fotoğraf 1. Beyşehir İlçesi	5
Fotoğraf 2.2. Deli Ahmetler Odası Genel Görünüş.....	9
Fotoğraf 2.3. Deli Ahmetler Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş.....	10
Fotoğraf 2.4. Deli Ahmetler Odası Kuzey Cephesi Genel Görünüş	10
Fotoğraf 2.5. Deli Ahmetler Odası Batı Cephesi Genel Görünüş	11
Fotoğraf 2.6. Gülsümlerin Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş.....	13
Fotoğraf 2.7. Gülsümlerin Odası Genel Görünüş.....	14
Fotoğraf 2.8. Veysellerin Odası Genel Görünüş	16
Fotoğraf 2.9. Veysellerin Odası Ahır Bölümü Genel Görünüş	17
Fotoğraf 2.10. Efendi Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş	21
Fotoğraf 2.11. Efendi Odası Doğu Cephesi Genel Görünüş	21
Fotoğraf 2.12. Efendi Odası Güney Cephe Odası	22
Fotoğraf 2.13. Efendi Odası Kuzey Cephe Odası	22
Fotoğraf 2.14. Kayışoğlu Odası Genel Görünüş	25
Fotoğraf 2.15. Kayışoğlu Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş	25
Fotoğraf 2.16. Kayışoğlu Odası Doğu Cephesi Odası	26
Fotoğraf 2.17. Kayışoğlu Odası Doğu Cephesi Odası	26
Fotoğraf 2.18. Amcalar Odası Batı Cephesi Genel Görünüş	28
Fotoğraf 2.19. Amcalar Odası Doğu Cephesi Genel Görünüş	28
Fotoğraf 2.20. Veyseller Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş	30
Fotoğraf 2.21. Ali Ağa Odası Genel Görünüş.....	32
Fotoğraf 2.22. Ali Ağa Odası Genel Görünüş.....	32
Fotoğraf 2.23. Kara Ömer Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş.....	34
Fotoğraf 2.24. Kara Ömer Odası Kuzey Cephesi Genel Görünüş.....	35
Fotoğraf 2.25. Kara Ömer Odası Batı Cephesi Genel Görünüş	35
Fotoğraf 2.26. Sülen Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş.....	38
Fotoğraf 2.27. Sülen Odası Batı Cephesi Genel Görünüş	38
Fotoğraf 2.28. Sütçüler Odası Genel Görünüş	41
Fotoğraf 2.29. Sütçüler Odası Genel Görünüş	41
Fotoğraf 2.30. Eyüp Ağa Odası Genel Görünüş.....	44
Fotoğraf 2.31. Eyüp Ağa Odası Kuzeybatı Cephesi Genel Görünüş	44
Fotoğraf 2.32. Gökçimen Meydan Konağı / Odası Doğu Cephesi Genel Görünüş	48
Fotoğraf 2.33. Gökçimen Meydan Konağı / Odası Genel Görünüş	48
Fotoğraf 2.34. Gökçimen Meydan Konağı/Odası Genel Görünüş	49
Fotoğraf 2.35. Gökçimen Meydan Konağı/Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş	49
Fotoğraf 2.36. Hacı Yusuf Odası Doğu Cephesi Genel Görünüş.....	51
Fotoğraf 2.37. Hacı Yusuf Odası Kuzey Cephesi Genel Görünüş	52
Fotoğraf 2.38. Çivril Köy Odası Genel Görünüş	53
Fotoğraf 2.39. Çivril Köy Odası Genel Görünüş	54
Fotoğraf 2.40. Çivril Köy Odası Genel Görünüş	54
Fotoğraf 2.41. Avdancık Köy Odası Genel Görünüş	56
Fotoğraf 2.42. Avdancık Köy Odası Genel Görünüş	56
Fotoğraf 2.43. İmamların Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş	59

Fotoğraf 2.44. Ayhanlar Odası Genel Görünüş.....	61
Fotoğraf 2.45. Ayhanlar Odası Genel Görünüş.....	62
Fotoğraf 2.46. Karabayat Köy Odası Genel Görünüş	64
Fotoğraf 2.47. Karabayat Köy Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş.....	64
Fotoğraf 2.48. Hoca Mektebi Odası Genel Görünüş.....	66
Fotoğraf 2.49. Hoca Mektebi Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş	66
Fotoğraf 2.50. Tellinin Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş	69
Fotoğraf 2.51. Tellinin Odası Kuzeybatı Cephesi Genel Görünüş.....	69
Fotoğraf 2.52. Kuruşoğlu Odası Güney Giriş Cephesi Genel Görünüş	71
Fotoğraf 2.53. Kuruşoğlu Odası Genel Görünüş	71
Fotoğraf 2.54. Kopuzoğlu Odası Genel Görünüş	73
Fotoğraf 2.55. Issıların / Hatıpların Odası Genel Görünüş.....	76
Fotoğraf 2.56. Issıların / Hatıpların Odası Genel Görünüş.....	76
Fotoğraf 2.57. Kavasların Odası Genel Görünüş	79
Fotoğraf 2.58. Kavasların Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş	79
Fotoğraf 2.59. Karaböceklerin Odası Genel Görünüş	82
Fotoğraf 2.60. Paşagilin Odası Genel Görünüş	84
Fotoğraf 2.61. Mustali Odası Genel Görünüş.....	86
Fotoğraf 2.62. Memişlerin Odası Genel Görünüş	88
Fotoğraf 2.63. Kel İbrahim Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş	90
Fotoğraf 2.64. Ömer Çavuş Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş.....	93
Fotoğraf 2.65. Ömer Çavuş Odası Genel Görünüş.....	93
Fotoğraf 2.66. Karaböcüler Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş	96
Fotoğraf 2.67. Karaböcüler Odası Genel Görünüş.....	96

ÖZET

Anadolu coğrafyası içerisinde geçmişten günümüze varlığını sürdürmeye çalışan köy odaları, Türk kültürü açısından önemli bir yere sahiptir. Kırsal yaşam içerisinde insanların bir araya gelip sosyalleştiği bir mekândır köy odaları. Günümüzde köyden kente göçün neticesinde azalan köy nüfusu ile bu mekânlara olan ilgi azalmıştır. Varlığını devam ettirmekte güçlük çeken köy odaları neredeyse kullanım dışı kalmıştır. Bu çalışmada Konya ili Beyşehir ilçesine bağlı olan köylerin köy odaları incelenmiş, yıkılmaya yüz tutmuş köy odalarını kayıt altına alarak sosyal ve kültürel işlevleri ele alınmıştır.

Günümüze kadar gelen köy odalarını fotoğraf ve çizimlerle belgelemek ve bilim dünyasına tanıtmak amacıyla bu konuda çalışmaya karar verilmiştir. Türk halk mimarisinin ve kültürünün önemli ürünlerinden biri olan köy odaları, günümüzde işlevini yitirdiği için bu çalışmada bugün ayakta kalan köy odaları mimari açıdan incelenmiştir. Türk kültürü içerisindeki yerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Ayrıca köy odalarının sosyal işlevinin de kayıt altına alınması amaçlanmıştır.

Araştırmanın konusu olan Beyşehir ilçesindeki söz konusu yapılar hakkında zamanında yapılmış detaylı bir araştırma bulunmamaktadır. Bu yüzden temel kaynaklar incelenerek arazi çalışmaları ile birlikte yöre halkından alınan bilgiler birincil kaynak olarak önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Konya, Beyşehir, Köy Odası, Mimari.

ABSTRACT

Beyşehir Village Rooms

Village chambers, which emerged as the area of social and cultural identities in Turkish cultural life, have important functions as places where individuals feel that they belong to a place and are equipped with values in rural areas where masculine tradition is dominant. Today, due to the decreasing village population as a result of the migration from the village to the city, the interest in the village chambers has decreased and as a result, the village chambers that are out of use have come to the point of extinction. In this study, village chambers of Beyşehir district of Konya province were examined.

It was decided to work on this subject in order to document the village chambers that have survived to the present day with photographs and drawings and introduce them to the scientific world. Village chambers, one of the significant products of Turkish folk architecture and culture, are disappearing today because they have lost their function. In this study, it is aimed to determine the place in Turkish Folk Art by evaluating the village chambers that survive today in terms of architecture. It is also aimed to record the social function of village chambers. Before moving on to the architectural features of the buildings, it would be appropriate to give information about the purpose of the village chambers and their importance in terms of Turkish culture.

Because of there is no timely research on the aforementioned structures, this study has been examined on the basis of basic sources, and on-site investigations and information obtained from the local people are of primary importance as a source.

Keywords: Konya, Beyşehir, Village Chambers, Architecture.

ÖNSÖZ

Bu çalışmada Türk halk mimarisi ve kültürünü bizlere yansıtan Konya ili Beyşehir ilçesi köy odaları incelenmiştir. Çalışmanın gerçekleşmesindeki destek ve katkılarından dolayı danışmanım Doç. Dr. Lokman TAY'a teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamda yardımlarını gördüğüm ve köyleri gezerken bizlere rehberlik eden Lokman GÜMÜŞ ve İbrahim CESUR beyefendilere, köy odaları hakkında bizlere bilgililer veren Mehmet KOÇ'a, her gittiğimiz yerde hem sohbetleri hem de yardımları ile bizimle ilgilenen yöre halkına, Beyşehir köy muhtarlarının tamamına teşekkür ederim. Çalışmam süresince desteğini benden esirgemeyen Caner BİRAN ve Elif KAYA çiftine, manevi desteklerini gördüğüm Ali IRMAK ve ailesine, planların çizilmesinde yardımları dokunan hayat arkadaşım İç Mimar Ebru Güler YAŞAR'a teşekkür ederim. Hayatım boyunca maddi ve manevi desteğini esirgemeyen kıymetli aileme ve özellikle köy köy benimle gezen, arazi çalışmamda bir an olsun beni yalnız bırakmayan babam Adnan ARAS'a teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Necip Türk milletinin bir ferdi olarak, bu bilimsel çalışmayı bilim dünyasına ve yüce Türk milletinin gelecek nesillerine armağan etmekten şeref ve gurur duyuyorum.

Murat Kaan ARAS

KISALTMALAR

T.C.: Türkiye Cumhuriyeti

m.: Metre

C: Cilt

Dr.: Doktor

Doç.: Doçent

Prof.: Profesör

Yay.: Yayınlayan

YL.: Yüksek Lisans

S.: Sayı

s.: Sayfa

GİRİŞ

Konya ilinin farklı yerleşim yerlerindeki köy odaları incelenmişse de Beyşehir köy odalarının bu çalışmalardan herhangi birinin kapsamına girmediği tespit edilmiştir. Bu sebeple günümüzde az da olsa hala varlığını sürdüren köy odalarının tespiti yapılarak plan, malzeme, süsleme teknikleri ile belgelemek ve bilim dünyasına tanıtmak amacıyla bu konuya çalışmaya karar verilmiştir.

Geleneksel Türk halk mimarisinde insanları birbirine bağlayan bir özelliğe sahip olan köy odaları günümüzde bazı sebeplerden dolayı maalesef kullanım dışı kalmıştır. Bu sebeple yapılar yok olmaktadır. Bu çalışmada en azından bugün ayakta olan Beyşehir köy odalarının mimari açıdan Türk Halk Sanatı içerisindeki yerlerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Ayrıca köy odalarının sosyal işlevinin de kayıt altına alınması amaçlanmıştır. Beyşehir köy odaları ile ilgili yapılmış özel bir çalışma bulunmamaktadır. Yapılan kaynak taramasında ve incelemelerde yazılı kaynak bulunmadığından yöre halkından alınan bilgiler birincil kaynak olarak önem arz etmektedir. Bölge ve köy odaları hakkında bilgiye Köy Enstitülerinden mezun emekli öğretmen Mehmet Koç ve Beyşehir Belediyesinde mimarlık yapmakta olan Mehmet Albaş ile yapılan görüşmeler sonucunda ulaşılmıştır. Ayrıca çalışma konusunda fikir verici nitelikte bazı yayın ve çalışmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalardan Haşim Karpuz'un¹ Konya Köy Odalarının Kültür ve Sanat Değeri adlı makalesi tez konusu kapsamında incelenmiştir. Karpuz bu çalışmasında Konya Kültür ve Tabiat Varlıklarını Kurulunun tespit ettiği ve F. Sarre ile Bella Hovard gibi seyyahların gezi güzergâhlarında bulunan örnekleri incelemiştir. Fakat bu çalışmada Beyşehir köy odalarına yer verilmemiştir. Yine Karpuz'un Anadolu Köy Odalarından Örnekler adlı eseri tez konusu kapsamında yardımcı kaynak olarak incelenmiştir. Yazar bu çalışmasında köy odalarının tarihsel gelişimi kullanımı ve kültürümüzdeki önemini anlatmış ve 30 örnek ile anlatmıştır. Ancak çalışmasında Beyşehir köy odalarına yer vermemiştir². Ayrıca Kerim Çınar'ın³ Konya Ovası Köy Yerleşmelerinde Misafirhaneler makalesi de incelenmiştir. Çınar bu çalışmada köy odasının kullanımı, kültürü ve yapıların genel özellikleri hakkında bilgiler vermiştir. Ancak bu çalışmada da tez konumuz kapsamındaki Beyşehir köy odaları hakkında bir bilgi

¹KARPUZ, 2000: 319-320.

²KARPUZ, 2021: 7-14.

³ÇINAR, 1990.

bulunmamaktadır. Çalışmada; Haşim Karpuz'un⁴ İç Anadolu Bölgesi Köy Odaları makalesi, Ahmet Özkan'ın⁵ Köy Odalarının Sosyal Hayatımızdaki Rolü ve Geçmişten Günümüze Konya İli Akören İlçesinde Bulunan Köy Odaları⁶ eserleri de incelenmiştir. Örnek teşkil etme açısından Tolga Bozkurt'un⁷ Konya-Gökyurt (Kilistra) Köy Odaları ile Mehmet Büyükçanga'nın⁸ Osmanlı Döneminden Günümüze Devam Eden Konya İli Kadınhanı İlçesi Meydanlı Köyünde Bulunan Köy Odaları adlı eserleri de tez konusu kapsamında incelenmiştir.

Bu çalışmalarda Konya halk mimarisinin özelliklerine ve başlıca örneklerine yer verilse de Beyşehir ilçesinden örnekler yer almamaktadır. Ayrıca bu çalışmada Beyşehir tarihi ve coğrafi konumlarını daha detaylı bir şekilde inceleyebilmek için bazı kaynaklardan da yararlanılmıştır. Bunların en başında Beyşehir'i detaylı bir şekilde incelemiş ve günümüzde eserlerinden çokça yararlanma fırsatı bulduğumuz İbrahim Hakkı Konyalı gelmektedir⁹. Ayrıca Yasin Tekin'in¹⁰ Tarih Boyunca Beyşehir ve Eşrefoğulları Beyliği adlı yüksek lisans tezi ile Beyşehir Belediyesinin desteği ile editörlüğünü Hüseyin Muşmal'ın yaptığı; Tarih, Kültür, Sanat, Turizm, Sanayi ve Ticaret Şehri Beyşehir kitabından güncel bilgiler için desek alınmıştır¹¹.

Ayrıca tez konusu kapsamında köy odaları ile ilgili daha önceden yazılmış eserlerde incelenmiştir. Bunlar; Lokman Tay'ın¹² Türk Halk Mimarisinin Kamusal Yansıması Olarak Akseki Köy Odaları ile yine aynı yazarın Korkuteli-Akyar Köy Odaları¹³ ve Gülşehir-Gümüşkent Köy Odası¹⁴ esreleri de incelenmiştir. Odaların plan tipinin anlaşılması ve yorumlanması açısından Sedat Hakkı Eldem'in¹⁵ Türk Evi Plan Tipleri Adlı eserinden de faydalanılmıştır. Konya ili Beyşehir ilçesine bağlı merkez mahalleler harici 56 köy yerinde gidilip incelemeleri yapılmıştır. İlçeye bağlı olan köylerin muhtar beyanlarına göre 23 köyde

⁴ KARPUZ, 2012.

⁵ ÖZKAN, 2011.

⁶ ÖZKAN, 2012: 3-4.

⁷ BOZKURT, 2016: 202.

⁸ BÜYÜKÇANGA, 1999.

⁹ KONYALI, 1991.

¹⁰ TEKİN, 2017: 10-22.

¹¹ MUŞMAL, 2021: 5-10.

¹² TAY, 2016: 119-120.

¹³ TAY, 2019: 600-602.

¹⁴ TAY, 2018: 244-245.

¹⁵ ELDEM, 1954: 11-127.

köy odası olduğu beyan edilse de yapılan arazi çalışmasında bu sayı 15 köy ile sınırlı kalmıştır. Bunun sebebi ise köy odalarının mevcut bir vakfiyesinin olmaması ve şahıs malı kabul edildiği için miras yolu ile satılıp yapıların yerine şahsa ait başka yapıların yapılması veya mevcut yapıların tamamen yıkılmasıdır.

Arazi çalışması yapılırken ilçe; Isparta yolu üzerindeki köyler ve köy odaları, Antalya yolu üzerindeki köyler ve köy odaları ve Konya yolu üzerindeki köyler ve köy odaları olarak 3 bölgeye ayrılmıştır. Köyler hakkında elimizde detaylı bir bilgi bulunmadığından bu bilgiler için Beyşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğüne müracaat edilmiş ve gerekli evraklar alınmıştır. Bu doğrultuda arazi çalışması ile yapılar yerlerinde incelenmiş fotoğraflamaları yapılmış, plan ölçüleri alınmıştır. Yapılan incelemeler sonucunda plan, malzeme varsa süsleme özellikleri kayıt altına alınmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

BEYŞEHİR VE KÖY ODASI

1.1. BEYŞEHİR

Binlerce yıllık tarihi geçmişi ile pek çok araştırmaya ve incelemeye konu olan Beyşehir, bulunduğu konum ile tarih boyunca birçok devletin egemenliği altına girmiştir. Neolitik Çağ'dan Bizans'a kadar uzanan geçmişi XI. Yüzyılda Selçuklu fethi ile Türk egemenliğine girmiştir. Selçukluların İlhanlı Devletinin kontrolünde bir devlet haline gelmesinin neticesinde bölge kısa sürede Türkmen beyliği olan Eşrefoğulları'nın başkenti haline gelmiştir. Beyşehir XIII. yüzyıldan itibaren sırasıyla Konya Selçukluları, Karamanoğulları, Eşrefoğulları, Hamîdoğulları ve Osmanlılar'ın hâkimiyetine girdi. Özellikle Karamanlılar devrinde Osmanlılar'la Karamanlılar'ın mücadele sahası oldu. Karaman İli'nin batı ucunda bulunması şehri jeopolitik bakımdan önemli hale getirdi ve 1466 yılına kadar Osmanlılarla Karamanlılar arasında pek çok kere el değişti. Şehrin Osmanlılara ilk geçişi I. Murad zamanına rastlar. I. Murad burayı Hamîdoğlu Hüseyin Bey'den Akşehir, Seydişehir, Şarkıkaraağaç, Yalvaç ve Isparta şehirleriyle birlikte satın aldı. 1389'da Karamanoğlu Alâeddin Bey, 1392'de Yıldırım Bayezid, 1402'de Karamanoğlu II. Mehmed Bey, 1414'te Çelebi Sultan Mehmed, 1435'te Karamanoğlu İbrâhim Bey, 1436'da II. Murad tarafından alınan şehir nihayet 1466'da kesin olarak Osmanlı topraklarına katıldı¹⁶.

Günümüzde Konya ilinin 90 km batısında yer alan Beyşehir, Konya ilinin büyük ilçelerinden biridir. Aynı adı taşıdığı Beyşehir Gölünün güneydoğusunda yer alır. İlçe Batı Torosların çevrelediği bir çukur içindedir. Akdeniz Bölgesi'nin Göller Yöresinde yer alan Beyşehir, önemli bir geçit noktasında da bulunduğu için en güney ucu temel alındığı zaman Akdeniz'e olan uzaklığı 65 km civarındadır. Ancak bir set misali araya giren Toros Dağları, yöreyi Akdeniz'den ayırmıştır¹⁷.

¹⁶ ERDOĞDU, 1992.

¹⁷T.C Beyşehir Kaymakamlığı, “*Beyşehir Tarihi*”, Erişim: 25 Kasım 2021, <http://www.beysehir.gov.tr/ilcemizin-tarihcesi> .

Fotoğraf 1. Beyşehir İlçesi

Kaynak: Beyşehir Belediyesi

İlçenin yüzölçümü 2.121,7 km² iken ortalama rakımı 1.225 m'dir. Kuzey komşuları Doğanhisar, Hüyük ve Ilgın olup kuzeydoğusunda Derbent, kuzeybatısında bugün Isparta il sınırları içerisinde bulunan Şarkikarağaç ve Eğirdir ilçeleri vardır. Batı ve güneybatı sınırında Isparta'ya bağlı Yenişarbademli ve Sütçüler, güneyinde Derebucak, güneydoğusunda ise Seydişehir ilçesi bulunur¹⁸.

Tarihsel olarak birçok döneme ev sahipliği yapmış Beyşehir'in, çıkarılan 6360 sayılı kanun ile köyleri mahalle statüsüne dönmüş ve günümüzde 67 mahalleye sahip olmuştur. Bunların 13 tanesi merkez mahalle olup 54 tanesi kırsal mahalle statüsündedir.

¹⁸ TEKİN, 2017.

1.2. KÖY ODASI

Köy odası, köye gelen yolcuların misafir edilip ihtiyaçlarının karşılandığı, köy halkının değişik amaçlarla bir araya geldiği çok fonksiyonlu yapılardır. Bu odalar köyde evin avlusunun bir kenarında veya evle irtibatı olmayan bir yerde konumlandırılmıştır. Bazı kasabalarda veya şehirlerde ise (hariciye, selâmlık) eve bitişik şekilde tasarlanmışlardır¹⁹. Konaklama ve toplanma yeri olarak kullanılan köy odaları, Türk kültürü ve konukseverliği açısından oldukça önemlidir. Köyün ortak malı olarak veya köyün ileri gelenleri tarafından yaptırılmıştır. Köyün ortak malı olarak inşa edilen odalar genellikle köy meydanında camiye yakın bir yere konumlandırılır. Şahıslara ait olan odalar ise oda sahiplerinin evinin yanına ya da yakınına kurulur²⁰.

Bir köyde birden fazla köy odası olabilir. Bulunduğu bölgeye göre şekillenen köy odaları genellikle yalın örneklerdir. Bulundukları bölgeye göre; oda, köy odası, hanedan odası, konuk odası, barana odası, yâren odası, misafirhane ve köy konağı gibi çeşitli isimlerle anılmaktadır. Odalar bir giriş (servis) bölümü ile esas oturulan, yatılan oda ve ahırdan meydana gelir. Banyo odanın içinde çözümlenmiştir. Helâ ise dışarıdadır. Bu mekânlar odanın bulunduğu yerin özelliğine göre yerleştirilmiştir. Dağlık köylerde iki katlı olarak yapılan odaların ahırları zemin kattadır. Ova köylerinde ise odalar tek katlı olup ahır bitişiktir²¹. Günümüzdeki ulaşım araçlarının olmadığı dönemde köylere gelen insanlar köy odalarında kalırlardı²². Genellikle bu odalar bir buçuk katlı yapılar olarak bina edilir ve alt katları ahır veya odunluk maksadıyla kullanılmıştır. Tek katlı planlanmış odaların bile mutlaka yanlarına ahır veya odunluk ilavesi konulmuştur. Bu ilaveler, odada konuk edilecek misafirlerin hayvanlarının doyurulması, dinlendirilmesi ve odaların ısıtılmasında kullanılacak odunların depolanması için planlanmıştır²³.

Dışarıdan gelen insanların bu odalarda kalması Türk kültüründeki konukseverlik anlayışına örnek olarak gösterilebilir. Örneğin; Anadolu'yu dolaşan bazı bilgin ve seyyahlar da köy odalarında kalmışlardır. 1332 yılında Anadolu'ya gelen İbni Batuta, Ahilerin odalarında kalmış, gördüğü ilgiyi öve öve bitirememiştir. Aslında kardeş anlamına gelen Ahi teşkilatı, şehir ve kasabalardaki esnaf teşkilatıydı. Ahilerin sadece ticari hayatla değil toplumdaki muhtaç ve fakirlere yardım gibi konularda çok yönlü sosyal faaliyetlerde

¹⁹ KARPUZ, 2021: 1.

²⁰ ÖZKAYNAK, 1954.

²¹ KARPUZ, 2021: 1.

²² KARPUZ, 2012: 455-471; TAY, 2019: 600-615.

²³ ÜNVER, 2005: 77.

bulunuyorlardı. Bu faaliyetlerden birisi de toplanıp sohbet etmek, yemek düzenlemek ve müzik icra etmekten ibaret olan yaren toplantılarıdır. Ahilerin bu faaliyetleri "Yaran Odaları" şeklinde günümüze kadar gelmiştir²⁴. Ayrıca köy odalarında yabancıların burada ağırlanması bir güvenlik tedbiri de diyebiliriz. Köye gelen yabancıların burada ağırlanması onlara rahat bir ortam da sağlamaktadır. Dışarıdan gelen yabancıların geldikleri bölgeden getirdikleri bilgiler sayesinde köy odalarını bir nevi haberleşme merkezi olarak da görebiliriz. Kitleli iletişim araçlarının olmadığı dönemlerde köy halkının bir araya gelerek sohbet ettiği bu odalar; köy halkının sorunlarının konuşulduğu, sohbet ettiği ve çeşitli eğlencelerin düzenlendiği bir sosyalleşme merkezi görevini görür.

Emekli öğretmen Mehmet Koç'tan edinilen bilgilere dayanarak köy odalarının birçok konuya ev sahipliği yaptığını görülmektedir²⁵. Bunlardan bazıları köy içinde yapılan muhtarlık seçimlerinde muhtarlığı kazanan kişinin köyde bulunan ve kendi sülalesine ait köy odasını muhtar odasına çevirmesidir. Bayramlarda, cenazelerde, düğünlerde köy halkının bu köy odalarında toplandığını ve birbirleri ile sevinçlerini ve acıları paylaştığını ve köyde bulunan çocukların köy odalarında toplanarak bazı günlerde Kuran-ı Kerim bilen kişiler tarafından çocuklara burada Kuran-ı Kerim öğretilmesidir. Yani bir nevi de sıbyan mektebi olarak da kullanılmıştır.

Bu odalarda bir hiyerarşik düzenin olduğunu aktaran Mehmet Koç yaş olarak büyüklerin başköşede sedirde oturduklarını ve bu doğrultuda hizmet edecek köyün gençlerinin ise servis ve hizmet için kapıya yakın oturduğunu aktarmaktadır. Ayrıca odalarda bir Ağa seçildiğinin ve bu seçilen kişinin odanın en yaşlısı olduğunu söylerken bir de odaya hizmetkâr seçildiği bu kişinin de en genç olan kişi kimse o olduğunu söylemektedir. Günümüz şartlarında ulaşım sorununun çözülmesi, iş bulmak için köyden kente göç, sosyal medya ve iletişim araçlarının kullanımının oldukça yaygınlaşması köy odası kültürünün neredeyse yok olmasına neden olmaktadır.

²⁴ ÇAĞATAY, 1981: 165.

²⁵ 1940 doğumlu Mehmet Koç ile 22 Mayıs 2021 tarihinde Mehmet Koç'un evinde yapılan görüşmeden elde edile bilgi.

İKİNCİ BÖLÜM

BEYŞEHİR KÖY ODALARI

2.1. Akburun Köyü

2.1.1. Deli Ahmetler Odası

Çizim No: 1

Fotoğraf No: 2-5

Bulunduğu Yer: Akburun Köyü

Yapının Tarihi: 1950

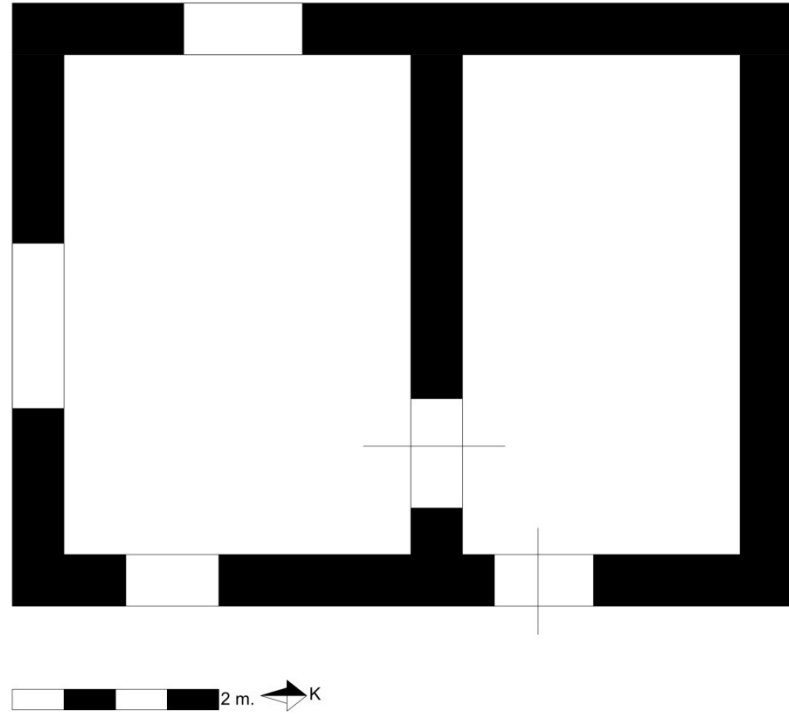
Yapının İncelenme Tarihi: 25.05.2021

Aras sülalesine ait olan oda, sülalenin lakabı olan Deli Ahmetler odası olarak bilinmektedir. Köy camisinin kuzeybatı istikametinde köy meydanına 500 m uzaklıkta yer alır. Yapının banisi Mustafa Aras'tır. Yapı ilk olarak 1950 senesinde üst kat oda alt kat ahır olarak iki katlı inşa edilmiştir. Ancak 1978 senesinde yeniden onarım görerek bugün ki şekilde tek katlı olarak yenilenmiştir²⁶. Oda yapının banisi olan Mustafa Aras'ın evinin hemen arkasındaki düz bir arazide yer almaktadır.

Bir oda ve iç sofadan oluşan odanın ana yapı malzemesi kaba yonu taştır. İçi ve dışı kerpiç ile sıvalı olan yapının günümüzde bakımsızlıktan dolayı dış cephe sıvaları dökülmüştür. Bu vesile ile yapının duvar yapısında kullanılan malzemenin kaba yonu taş olduğu anlaşılmaktadır. Yapının üst örtüsü düz toprak dam iken üzeri sonradan kiremit kaplı kırma çatı ile kapatılmıştır. Bu sayede yapının iklimsel şartlardan daha az etkilenmesi sağlanmıştır. Doğu tarafında yer alan ahır bakımsızlıktan bugün yıkılmıştır.

Yapıya giriş batıdan üç küçük taş basamak ile ulaşılan ahşap bir kapıdan sağlanmaktadır. Giriş kapısı, kare planlı bir iç sofaya açılmaktadır. Sofanın batısından ahşap bir kapı ile odaya geçiş sağlanmaktadır. Oda kare planda olup güney, kuzey ve batı duvarlarında bulunan pencereler sayesinde aydınlanır. Odanın iç mekânı oldukça sade olup kerpiç sıva ile sıvanmıştır. Yapıda herhangi bir süsleme unsuru bulunmamıştır. Yapı günümüzde kullanılmamaktadır.

²⁶ 1964 doğumlu Adnan Aras ile 25 Mayıs 2021 tarihinde Akburun Köyünde yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Çizim 2.1. Deli Ahmetler Odası Planı

Fotoğraf 2.2. Deli Ahmetler Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.3. Deli Ahmetler Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.4. Deli Ahmetler Odası Kuzey Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.5. Deli Ahmetler Odası Batı Cephesi Genel Görünüş

2.1.2. Gülsümlerin Odası

Çizim No: 2

Fotoğraf No: 6-7

Bulunduğu Yer: Akburun Köyü

Yapının Tarihi: 1945-1950

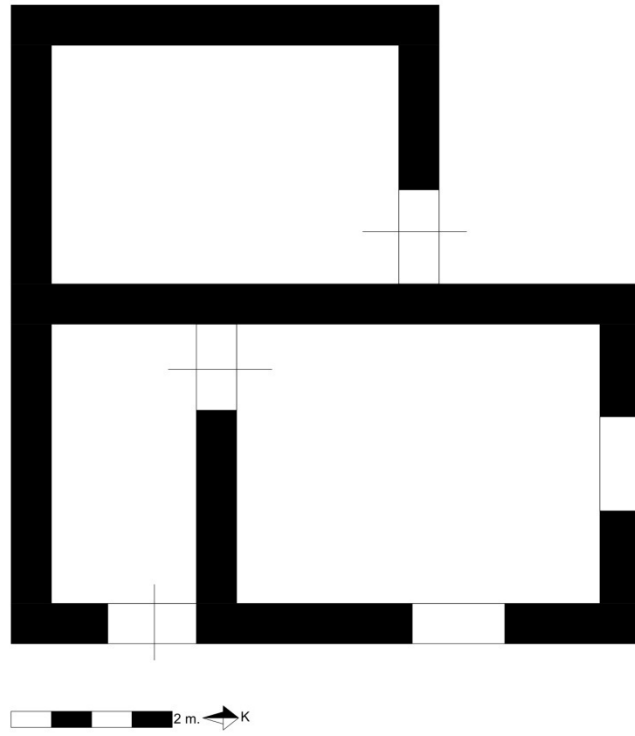
Yapının İncelenme Tarihi: 25.05.2021

Yıldırım sülalesine ait olan oda; Gülsümlerin veya Güssünlerin odası olarak bilinmektedir. Köy camisinin Doğu istikametinde 600 m uzaklıkta yer alır. Yapının banileri Mustafa Yıldırım ve Mehmet Özkan'dır. Yapı 1945-1950 yılları arasında iç sofalı tek odalı plan tipinde yapılmıştır²⁷. Oda, yapının banilerinden Mustafa Yıldırım'ın evinin bahçesinde düz bir arazide Mustafa Yıldırım'ın evine bitişik olarak yapılmıştır.

Bir oda ve iç sofadan oluşan odanın ana yapı malzemesi kaba yonu taştır. İçi kerpiç sıvalı olan yapının dışı sıvasızdır. Yapının üst örtüsü düz toprak dam iken üzeri sonradan kırma çatı ile kapatılmıştır. Doğu tarafında yer alan ahır bugün kullanılamaz hale gelmiştir.

Yapıya giriş batıdan zeminden yükseltilmiş bir basamak ile ulaşılan ahşap bir kapıdan sağlanmaktadır. Giriş dar bir sofaya açılır. Sofadan bir kapı ile geniş bir odaya geçiş sağlanır. Oda dikdörtgen planda olup batı ve güneyde olmak üzere iki ahşap pencere ile aydınlatılmaktadır. Yapının kapı, pencere ve tavanı ahşap malzeme iken zemini topraktır. Yapılan inceleme sonucunda herhangi bir süsleme bulunmamıştır. Yapı günümüzde kullanılmamaktadır.

²⁷ 1963 doğumlu Aziz Yıldırım ile 25 Mayıs 2021 tarihinde Akburun Köyünde yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Çizim 2.2. Gülsümlerin Oda Planı

Fotoğraf 2.6. Gülsümlerin Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.7. Gülsümlerin Odası Genel Görünüş

2.1.3. Veysellerin Odası

Çizim No: 3

Fotoğraf No: 8-9

Bulunduğu Yer: Akburun Köyü

Yapının Tarihi: 1950

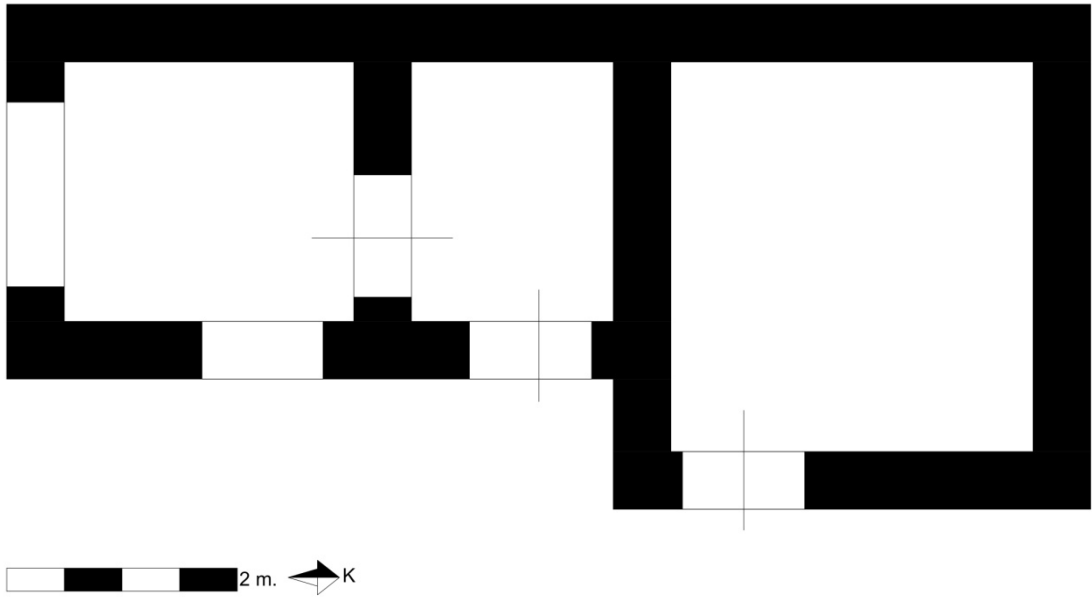
Yapının İncelenme Tarihi: 25.05.2021

Ünal sülalesine ait olan oda; Veysellerin odası olarak bilinmektedir. Köy camisinin güney istikametinde 200 m mesafede yer almaktadır. Yapının banisi Yemen Gazisi Veysel Ünal'dır. 1950 yılında küçük bir iç sofa ve geniş bir oda olarak inşa edilmiştir²⁸. Odanın banisi Veysel Ünal'ın evinin arazisinde yer almakta olup bahçe duvarının köşesine yol kenarına inşa edilmiştir. Bu sayede yapı baninin evinden uzaklaştırılmış hem de ulaşımı misafirler için yol sayesinde kolaylaşmıştır.

Bir oda ve küçük bir iç sofadan oluşan odanın yapı malzemesi yığma taştır. İçi ve dışı kerpiç ile sıvalı olsa da bakımsızlıktan sıvalar dökülmüştür. Yapının üst örtüsü düz toprak dam iken üzeri sonradan diğer yapılar gibi kiremit kaplı kırma çatı ile kapatılmıştır. Hem odanın kendisi hem de kuzey tarafında yer alan ahır bugün kullanılamaz hale gelmiştir.

Yapıya giriş doğudan ahşap bir kapıdan sağlanır. Bakımsızlıktan zamanla ahşap olan kapı, kapı kanatları, pencere pervazları ve pencere kanatları günümüzde mevcut değildir. Giriş oda ve ahır arasında kare planlı dar bir iç sofaya açılırken, sofanın güneyinde bulunan ahşap bir kapı ile geniş bir odaya geçiş sağlanır. Sofa oda ve ahır arasında sıkışıp kalmıştır. Oda kare planlı olup doğu ve güneyde olmak üzere iki ahşap pencere ile aydınlatılmaktadır. Üst örtüsü diğer yapılarda olduğu gibi ahşap hatıllar üzerine örtülmüş örme kamış üzerini örten düz toprak dam olup onun üzerini sonradan onarımlarla ilave edilmiş kırma çatı kapatır. Ancak bakımsızlıktan üst örtü yıkılmıştır. Yapının kuzey yönünde yapının neredeyse bir buçuk katı olan büyük bir ahır yer almaktadır. Ahırın yapı malzemesi yapı ile aynı olan moloz taş ve kerpiçtir. Ahıra giriş doğudan ahşap bir kapı ile sağlansa da kapı günümüzde pervazları ile sökülmüş bir durumdadır. Yapılan inceleme sonucunda herhangi bir süsleme unsuru bulunmamıştır. Yapı günümüzde kullanılmamaktadır.

²⁸ 1964 doğumlu Adnan Aras ile 25 Mayıs 2021 tarihinde Akburun Köyünde yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Çizim 2.3. Veysellerin Oda Planı

Fotoğraf 2.8. Veysellerin Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.9. Veysellerin Odası Ahır Bölümü Genel Görünüş

2.2. Sadıkhacı Köyü

2.2.1. Efendi Odası

Çizim No: 5 - 6

Fotoğraf No: 10-13

Bulunduğu Yer: Sadıkhacı Köyü

Yapının Tarihi: 1940-1965

Yapının İncelenme Tarihi: 25.05.2021

Celalların odası olarak da isimlendirilen yapı, köy camisinin 200 m doğusunda düz bir araziye kurulmuştur. Müstakil olarak inşa edilmiş olan yapı iki katlıdır. Kitabesi olmayan yapının inşa tarihi kesin olarak bilinmemektedir. Yapı 1940 öncesinde Mehmet Emin Kıyak, Abdullah Tiryaki ve Şevki Uğurlu tarafından yapılmıştır²⁹. 1965'ten önce tek kat olan yapı yapılan onarım ile birlikte iki kat olarak değiştirilmiştir. Alt kat günümüzde depo, üst kat iki oda olarak yapılmıştır.

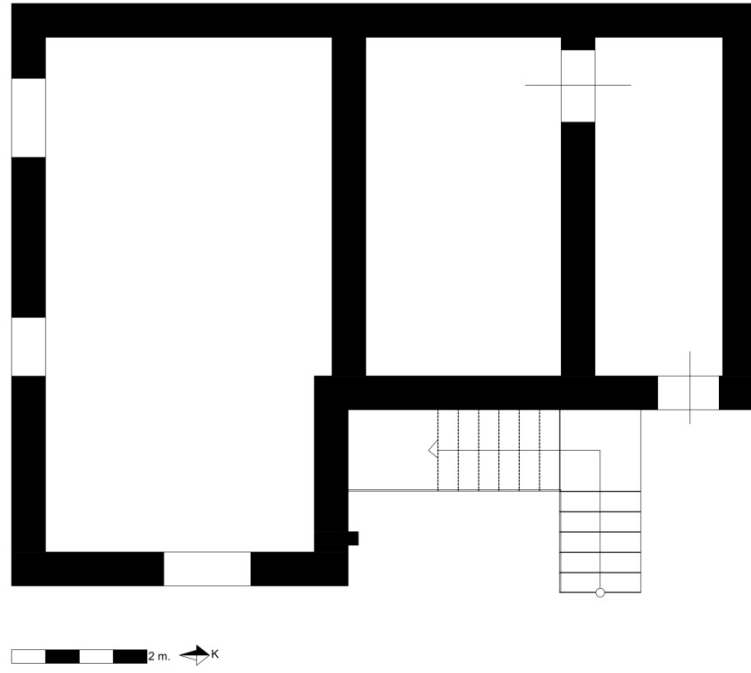
Yapı, 1965 yılında gördüğü onarım ile yaşam alanı üst kata taşınmıştır. Oda kerpiç, moloz taş ve ahşap malzeme ile inşa edilmiştir. İçten kerpiç ile sıvalı olan oda günümüzde onarım gördüğü için dıştan harç ile sıvanmıştır. Bu sebeple özgünlüğünü kaybetmiş olsa da onarım nedeni ile ayakta kalmayı başarmıştır. Günümüzde alt kat depo olarak kullanılır. Alt kata giriş güneyden merdiven altında bulunan onarımlarla demir malzemeye dönüştürülmüş ufak bir kapıdan sağlanmaktadır. Giriş kapısı ufak bir iç sofaya açılmaktadır. Sofanın güneyinde önceden yaşam alanı olarak kullanılan büyük ve dikdörtgen planlı bir oda bulunmaktadır. Bu odaya giriş sofanın güneyinden ahşap bir kapı ile sağlanmaktadır. Günümüzde bu oda kuaför salonu olarak kullanılmaktadır. Sofanın kuzeyinde bulunan ahşap kapıdan ise daha küçük bir odaya geçiş sağlanır. Bu oda eskiden ahır olarak kullanılırken günümüzdeki işlevi ise depodur. Sonraki onarımlarla bu odaya yeniden güney cephesinden başka bir ana giriş kapısı açılmıştır. Zemin katta bulunan iki adet küçük pencere açıklığı bulunmaktadır. Hem kuzeydeki hem de güneydeki odaları bu iki küçük pencere ile aydınlatılmıştır. Pencere pervazları ve kanatları orijinalinde ahşapken onarımdan sonra değiştirilmiştir.

Sonradan yapıya eklenen üst kata giriş doğudan yerden yükseltilmiş on iki basamaklı betonarme bir merdiven ile sağlanmıştır. Üst kat giriş kapısı dar bir iç sofaya açılır. Sofanın

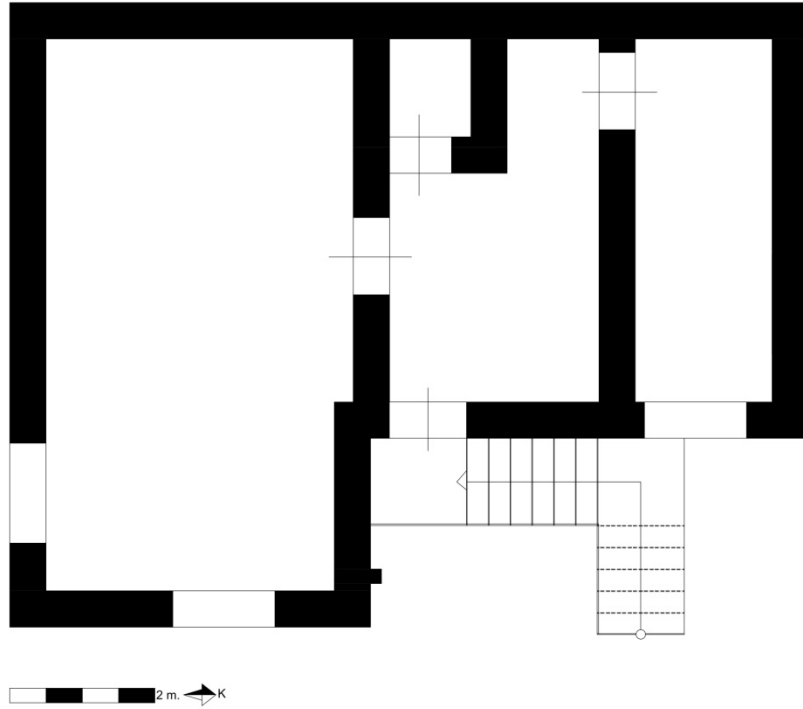
²⁹ 1939 doğumlu Talip Coşan ile 25 Mayıs 2021 tarihinde Sadıkhacı Köyünde yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

sağında ve solunda iki oda bulunurken sofanın bir ucuna helâ yapılmıştır. Sofanın güney cephesindeki odaya giriş ahşap bir kapı ile sağlanmıştır. Bu oda günlük yaşam alanı olarak kullanılırken, kuzey cephesindeki diğer oda ise köye gelen misafirlerin kalması için yapılmıştır. Her iki odayı da ikişer pencere aydınlatmaktadır. Yapılan onarımlarla eski ahşap pencerelerin yerine günümüzde modern malzemeler kullanılarak yeni pencereler yerleştirilmiştir. Odaların tavan ve tabanında ahşap malzeme kullanılmıştır. Tavan örtüsü diğer köylerdeki köy odaları gibi ahşap hatıllar üzerine ötülmüş örme kamış ve onunda üzerini örten toprak düz dam olup onun üzerini sonradan onarımlarla ilave edilmiş kırma çatıdır. Batı cephesi tamamen sağır olan yapının iç mekân duvarları toprak sıvalı ve badanalı olan yapıda herhangi bir süsleme bulunmamaktadır. Yapı günümüzde halen ayakta olup köy odası işlevinde kullanılmaktadır.

Çizim 2.4. Efendi Odası Alt Kat Planı

Çizim 2.5. Efendi Odası Üst Kat Planı

Fotoğraf 2.10. Efendi Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.11. Efendi Odası Doğu Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.12. Efendi Odası Güney Cephe Odası

Fotoğraf 2.13. Efendi Odası Kuzey Cephe Odası

2.2.2. Kayışoğlu Odası

Çizim No: 6-7

Fotoğraf No: 14-17

Bulunduğu Yer: Sadıkhacı Köyü

Yapının Tarihi: 1940-1965

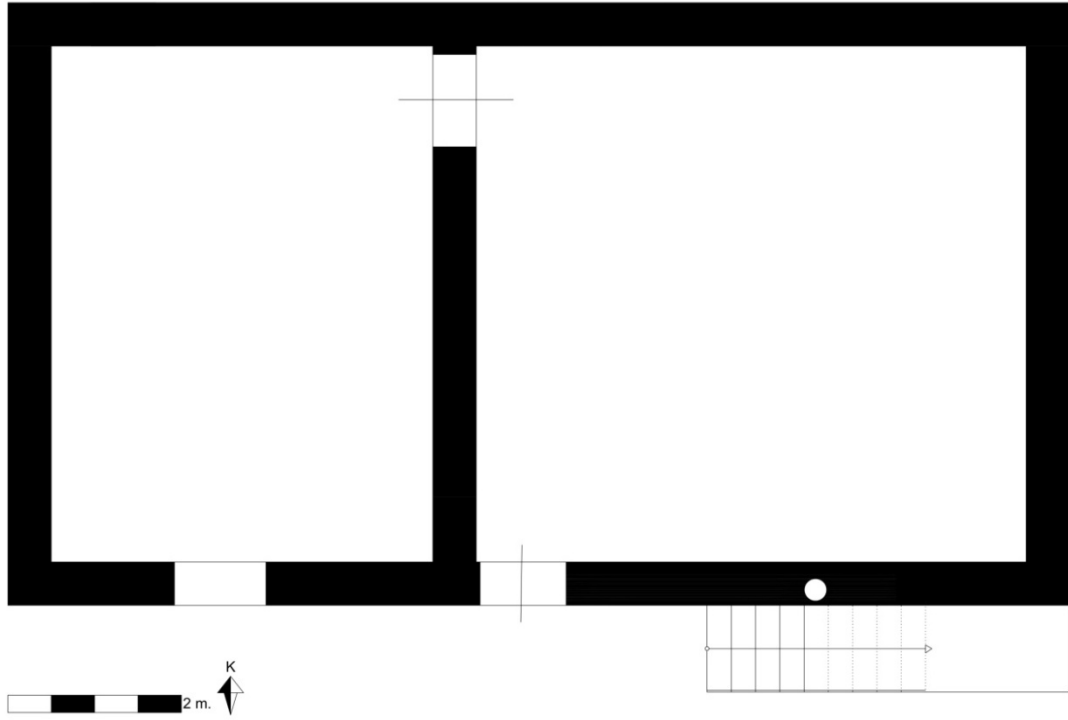
Yapının İncelenme Tarihi: 25.05.2021

Yapı, köy camisinin kuzey istikametinde köy meydanına 500 m uzaklıkta yerleşim yerinin içindedir. Bir kitabesi olmadığı için yaparı veya yaptıranı tam olarak bilinmemekle birlikte odanın sahibi Cemil Bahar yapının diğer köy odalarına nazaran daha eski olduğunu ifade etmiştir.³⁰ Üst katta doğu odası günümüzde aktif olarak kullanılırken batı odası bakımsızlıktan kullanılamaz durumdadır. Başka bir yapı ile bitişik olarak inşa edilen yapı, iki katlıdır.

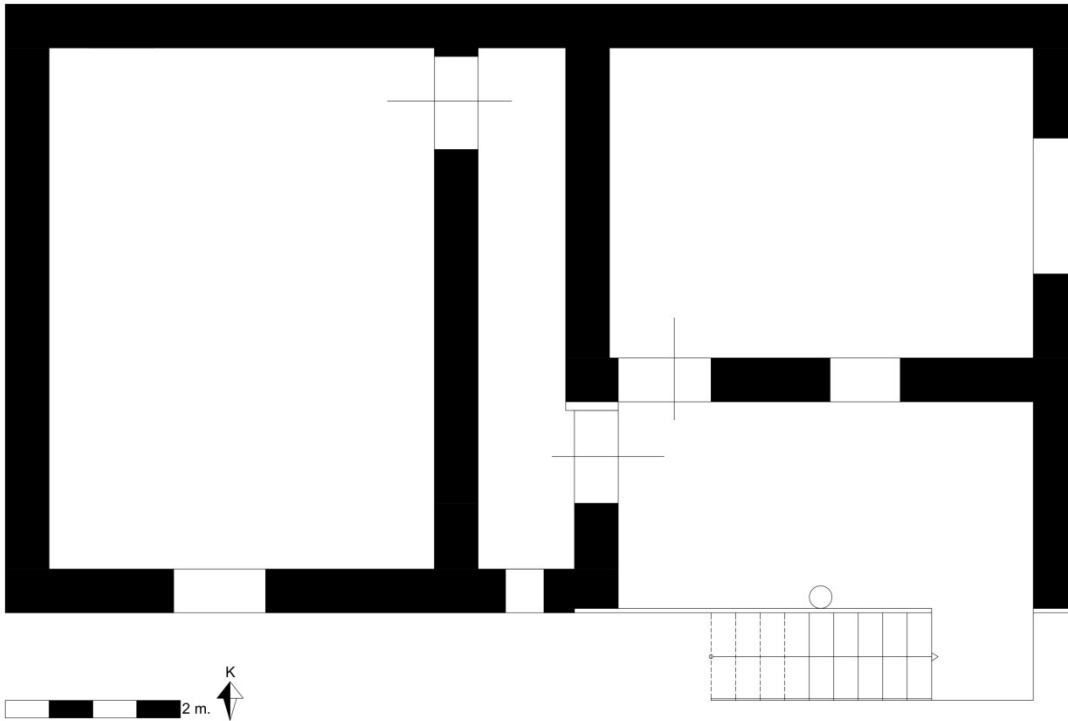
Alt katı ahır, üst katı iki oda olarak yapılan yapıya giriş güneyden dokuz basamaklı sonradan betonarme malzeme ile yenilenen bir merdiven yardımı ile dış sofadan yapılır. Özgünlüğünü kısmen koruyan bu yapı kesme taş, kerpiç ve ahşap malzemeden inşa edilmiştir. Üst örtüsü kiremit kaplı kırma çatıdır. Alt katta küçük bir pencere açıklığı bulunmaktadır. Merdiven başlangıcında bulunan ahşap bir kapı ile ahır bölümüne giriş sağlanmaktadır. Yapıya güneyden özgünü koruyan ahşap bir kapıdan girilir. Yapının batı kısmındaki dış sıvası yokken doğu kısmındaki ana odanın bulunduğu yer sonradan sıvanmıştır. Dış sofanın ahşap korkulukları sökülüş yerine günümüzde sıvasız tuğla döşenmiştir.

Doğu odasının kuzey cephesi tamamen sağırdır. Odaya giriş güney cephedeki dış sofaya açılan ahşap özgün kapı ile sağlanmaktadır. Oda içten kerpiç sıvalı olup badanalıdır. Odanın batı cephesinde yapının özgün ahşap dolabı yer almaktadır. Yapı günümüzde ayakta olup köy odası olarak kullanılmaktadır.

³⁰ 1954 doğumlu Cemil Bahar ile 25 Mayıs 2021 tarihinde Sadıkhacı köyünde yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Çizim 2.6. Kayışoğlu Odası Alt Kat Planı

Çizim 2.7. Kayışoğlu Odası Üst Kat Planı

Fotoğraf 2.14. Kayışoğlu Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.15. Kayışoğlu Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.16. Kayışoğlu Odası Doğu Cephesi Odası

Fotoğraf 2.17. Kayışoğlu Odası Doğu Cephesi Odası

2.2.3. Amcalar Odası

Çizim No:

Fotoğraf No: 18-19

Bulunduğu Yer: Sadıkhacı Köyü

Yapının Tarihi: 1940-1950

Yapının İncelenme Tarihi: 25.05.2021

Yapı, köy camisinin kuzey istikametinde köy meydanına 800 m uzaklıktadır. Kitabesi olmadığı için yapım yılı ve yaptıranı bilinmemektedir. Diğer köy odaları gibi 1940 ve 1950 yılları arasında yapıldığı tahmin edilmektedir. Diğer köy odaları gibi yapı tek katlı iken 1970 1980 arası yapılan onarımla iki katlı olarak tekrardan düzenlenmiştir³¹.

Yapı malzemesi kesme taş, ahşap ve kerpiç olan yapı kırma çatılı olup giriş cephesi batıya bakmaktadır. Alt katı iki oda olarak tasarlanan yapının pencereleri onarım sırasında kesme taş ile kapatılmıştır. Bu sebepten alt kat cepheleri tamamen sağır hale getirilmiştir. Batı cephesinin güney bitişiğine yapılan ahır sonradan depo alanına çevrilmiştir. Alt kat sofadan uzanan bir ahşap merdiven ile ikinci kata çıkılır. İkinci kat ise alt katın simetrisi olacak şekilde iki oda ve iç sofalı plan şeklinde yapılmıştır. Yapı uzun süredir kullanılmadığından dolayı doğu cephesi tamamen yıkılmıştır. İki katı birbirinden ayıran kat ayrımı yıkıldığı için yapının plan ölçüsü alınamamıştır. Yapının bir de arka bahçesi bulunmaktadır. Bahçe duvarları alçak olup günümüzde bakımsızlıktan yıkılmıştır.

³¹ 1954 doğumlu Cemil Bahar ile 25 Mayıs 2021 tarihinde Sadıkhacı köyünde yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Fotoğraf 2.18. Amcalar Odası Batı Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.19. Amcalar Odası Doğu Cephesi Genel Görünüş

2.2.4. Veyseller Odası

Çizim No:

Fotoğraf No: 20

Bulunduğu Yer: Sadıkhacı Köyü

Yapının Tarihi: 1920

Yapının İncelenme Tarihi: 25.05.2021

Yapı, Veyseller sülalesi olarak adlandırılan Veysel (Ağa) Çiftçi'nin evine bitişik olarak yapılmıştır. Kitabesi olmayan yapıyı Veysel Çiftçi Çanakkale Savaşından döndüğünde yaptırmıştır. Bu bilgiye dayanarak 1920 sonrası yapıldığı tahmin edilmektedir. Yapı Cumhuriyet dönemine geçildiğinde yedi sene muhtarlık odası olarak faaliyet göstermiştir³². Yapı caminin 500m kuzeyinde yer almaktadır. Asıl yapı tek katlı iken sonradan yapılan onarımlarda oda, iki katlı plana dönüştürülmüştür. Alt kat tek oda olup ahır olarak kullanılırken, üst kat iki oda olup odalar bir iç sofaya bakmaktadır. Yapı malzemesi kaba yonu taş olup yapının duvarları bölgeye özgü yığma tekniği ile yapılmıştır. Katları birbirinden ayıran hatıllar, kapı pencere doğramaları ve tavan ahşap malzemedir. Yapı kiremit kaplı kırma çatı ile örtülüdür. Yapının üst katına giriş doğu cephesindeki bir merdiven yardımı ile sağlanır. Yapının güney kısmında her odada bir pencere bulunurken diğer cepheler tamamen sağırdır.

Yapı üzerinde nereden geldiği sahipleri tarafından bilinmeyen mezar taşı olduğunu düşündüğümüz iki adet devşirme taş üst kat duvar cephelerine yerleştirilmiştir. Bu taşların üzerinde birinde Bismillah ve Allah kelimeleri yazarken bir diğerinde hayat ağacına benzettiğimiz dokuz kollu bir bitki motifi yer almaktadır. Yapı günümüzde ayakta olup halen köy odası olarak kullanılmaktadır.

³² 1954 doğumlu Hasbi Eser ile 25 Mayıs 2021 tarihinde Sadıkhacı köyünde yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Fotoğraf 2.20. Veyseller Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

2.2.5. Ali Ağa Odası

Çizim No:

Fotoğraf No: 21-22

Bulunduğu Yer: Sadıkhacı Köyü

Yapının Tarihi: 1950

Yapının İncelenme Tarihi: 25.05.2021

Yapı L tipi planlı olmakla birlikte, ilk yapıldığında tek katlı olan yapı 1970-1980 arasında yapılan onarım ile iki kat olarak tekrardan düzenlenmiştir. Alt kat ahır üst kat oda olarak kullanılmıştır. Alt kat L şeklinde tek oda olarak kullanılırken, üst kat bir sofaya açılan iki odadan oluşmaktadır. Üst kata giriş bir merdiven yardımıyla dışarıdan sağlanır. Ancak günümüzde bu merdiven bakımsızlıktan yıkılmış durumdadır.

Giriş güney cephesindedir. Giriş cephesindeki güney odasında iki ahşap pencere bulunurken diğer cepheler tamamen sağırdır. Yığma taş tekniği kullanılan yapıda hatıllar, pencere, kapı doğramaları ile tavan ve zeminde ahşap malzeme kullanılmıştır. Dışarıdan sıvasız olan yapı içeriden kerpiç ile sıvanmıştır. İki katlı olan yapı ilk yapıldığında düz dam iken sonrasındaki onarımlarda kiremit kaplı kırma çatı ile örtülmüştür. Bu yapı üzerinde de Veyseller odasının da olduğu gibi nereden geldiği bilinmeyen dairesel formda üzerinden Bismillah ve Allah yazan bir adet devşirme taş güneydeki pencere alınlığına yerleştirilmiştir. Taşın ortası delikli olup daha çok bir değirmen taşına benzemektedir. Yapı günümüzde kullanılmamaktadır.

Fotoğraf 2.21. Ali Ağa Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.22. Ali Ağa Odası Genel Görünüş

2.3. Bayavşar Köyü

2.3.1. Kara Ömer Odası

Çizim No: 8

Fotoğraf No: 23-25

Bulunduğu Yer: Bayavşar Köyü

Yapının Tarihi: 1950

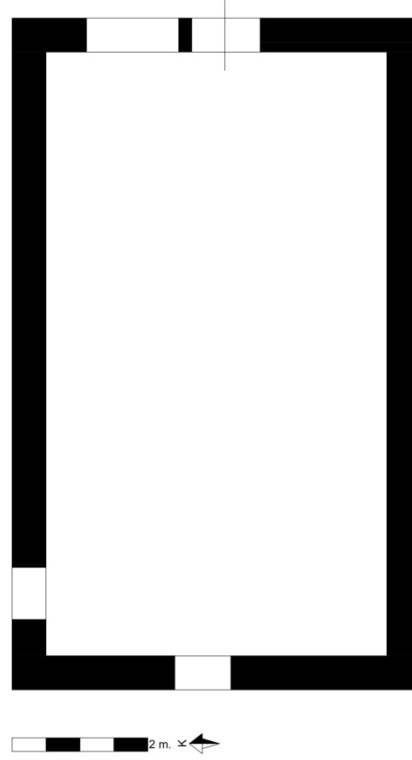
Yapının İncelenme Tarihi: 03.05.2022

Köy merkezinde bulunan Hızır Ali Paşa Camisinin 400 m ilerisinde doğuda yer alır. Kara Ömer Odası olarak bilinen yapı iki katlı olarak inşa edilmiştir. Giriş doğu yönünde olup ahşap bir kapı ile giriş sağlanır. Günümüzde kullanım dışı kalan odanın giriş kapısı çevresel etkenlerden dolayı kapanmış durumdadır. Bu sebepten dolayı yapının ölçüsü dıştan dışa ölçülmüştür.

Yapı ana malzemesi, bulunması ve maliyeti bakımından kolay olan kaba yonu taş duvar olup, içten sıvalı dıştan sıvasızdır. Yapının ana giriş kapısı ahşap olup yapının doğu cephesindedir. Ufak bir sofaya açılan giriş kapsının solunda ahşap merdiven bulunur. Bu alan depo olarak kullanıldığı için sadece kuzeyde kapı yanında bir pencere bulunur. Ahşap merdiven ile alt kattan üst kata geçiş sağlanmaktadır³³.

Üst katta bulunan ana oda kuzeyden ve batıdan olmak üzere iki ahşap pencere ile aydınlatılmıştır. Yapıya sondan bir çıkma ile ahşap bir helâ da eklenmiştir. Sonradan yapıya eklenen helâ yapının doğusunda giriş kapısının hemen solunda ikinci katta yer alır. Ayrıca düz dam olarak yapılmış olan yapı sonraları yapılan bir onarım ile kiremit kaplı kırma çatı ile örtülmüştür. Düz dam örtü civarda bulunan diğer yapılarda olduğu gibi ahşap hatıllar üzerine örtülmüş örme kamış üzerini örten düz toprak damdır. Yapı günümüzde kullanılmamaktadır.

³³ 1954 doğumlu İbrahim Cesur ile 3 Mayıs 2022 tarihinde Bayavşar köyünde yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Çizim 2.8. Kara Ömer Odası Kat Planı

Fotoğraf 2.23. Kara Ömer Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.24. Kara Ömer Odası Kuzey Cephesi Genel Görünüş

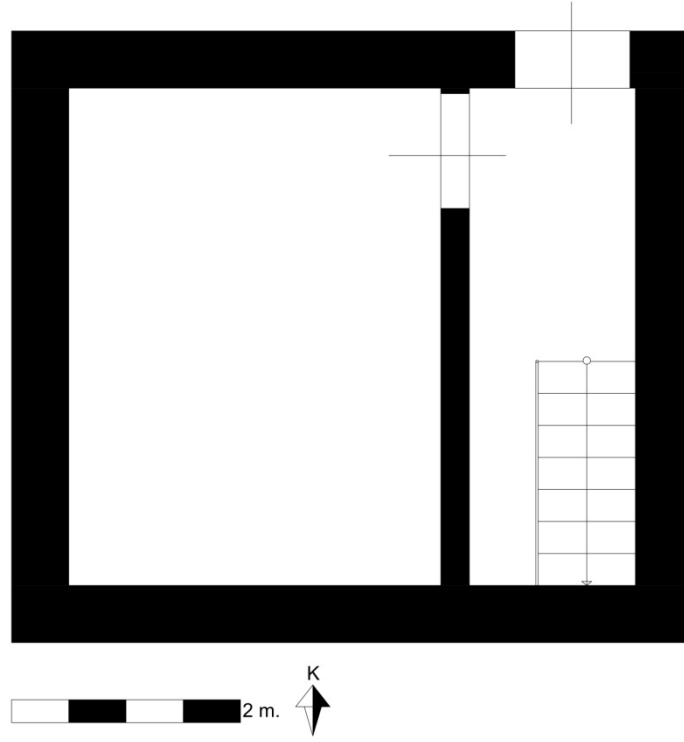

Fotoğraf 2.25. Kara Ömer Odası Batı Cephesi Genel Görünüş

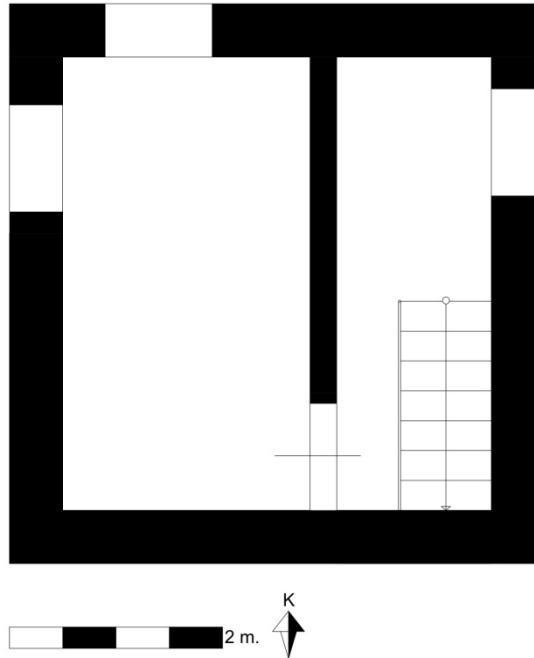
2.3.2. Sülen Odası**Çizim No: 9-10****Fotoğraf No: 26-27****Bulunduğu Yer: Bayavşar Köyü****Yapının Tarihi: 1950****Yapının İncelenme Tarihi: 03.05.2022**

Oda, Hızır Ali Paşa Camisinin kuzey sokağında 500 m mesafede dar bir sokakta ve yapının günümüzdeki sahibi olan sülalenin bahçesinin köşesinde yer almaktadır. Oda iki katlı inşa edilmiştir. Alt kat ahır, üst kat oda olarak inşa edilen yapının ana malzemesi düz kesme taş ve kerpiçtir. Dıştan sıvasız olan yapı içten toprak sıvalı ve badanalıdır.

Ana giriş kapısı kuzey cephesinde olan yapıya girişi ahşap bir kapı ile sağlanır. Giriş kapısının karşısında üst kata ulaşımı sağlayan bir ahşap merdiven bulunur. Giriş kapısının hemen sağında bir başka ahşap kapı ile ahıra ulaşım sağlanmıştır. Merdivenden yukarı çıkıldığında dar bir sofa ve bu sofaya bakan bir kapı ile odalara giriş sağlanır. Sofa merdivenin hemen üstünde bulunan bir pencere sayesinde aydınlatılmıştır. Odaya sofanın batısında yer alan ahşap bir kapı ile giriş sağlanmaktadır. Oda doğuda ve güneyde birer adet ahşap pencere ile aydınlatılmıştır. Yapı ilk olarak düz toprak dam olarak yapılmışsa da sonrasındaki onarımda kırma çatı ile kapatılmıştır. Yapı günümüzde kullanılmadığı için bakımsız durumdadır. Yapıya ait bir süsleme bulunmamaktadır.

Çizim 2.9. Sülen Odası Alt Kat Planı

Çizim 2.10. Sülen Odası Üst Kat Planı

Fotoğraf 2.26. Sülen Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.27. Sülen Odası Batı Cephesi Genel Görünüş

2.3.3. Sütçüler Odası

Çizim No: 11-12

Fotoğraf No: 28-29

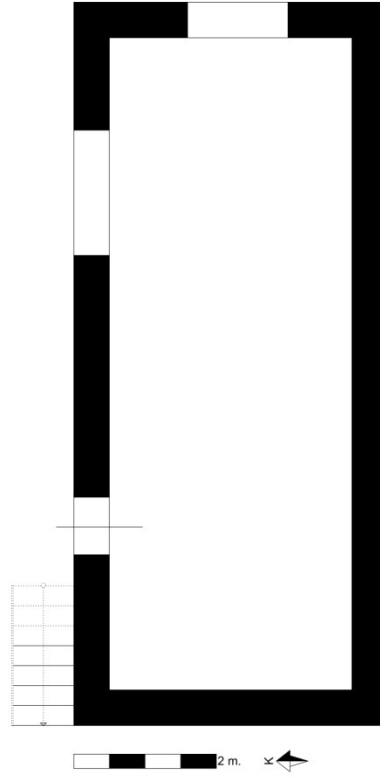
Bulunduğu Yer: Bayavşar Köyü

Yapının Tarihi: 1950

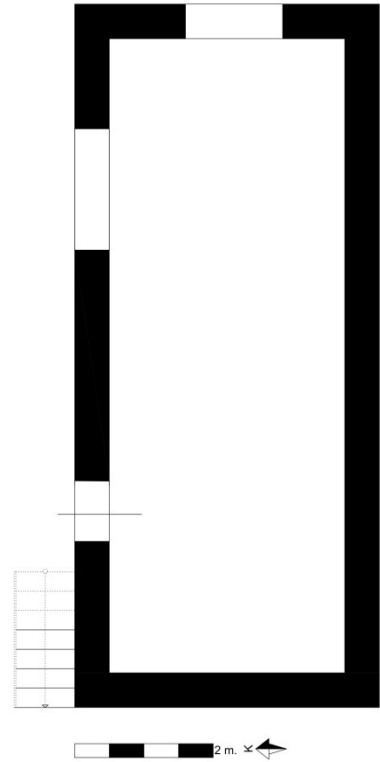
Yapının İncelenme Tarihi: 03.05.2022

Oda, köy meydanının yaklaşık 600 m güneydoğusunda düz bir araziye kurulmuştur. Müstakil olarak inşa edilen yapı iki katlıdır. Alt kat ahır üst kat oda olarak düzenlenmiş olan yapının ana malzemeleri düz kesme taş, kerpiç ve ahşaptır. Yapı genel olarak dikdörtgen planda olup oda sahibinin bahçesine bitişik olarak inşa edilmiştir. Yapının günümüzde pencere doğramaları, kapıları sökülmüştür.

Doğudaki ana giriş kapısı günümüzde sonradan onarılmış, ahşap olan eski kapının yerine demir bir kapı yerleştirilmiştir. Yapının günümüzde alt kat ve üst katı birbirinden ayıran tabliye duvarı yıkılmıştır. Bu sebepten dolayı içten içe ölçümü alınamayan binanın ölçüsü dıştan dışa alınmak zorunda kalınmıştır. Yapının üst katına giriş doğuda dışarıdan bir merdiven ile sağlanmaktadır. Ancak günümüzde bu merdiven tamamen yıkıldığı için üst kata çıkmak mümkün değildir. Yapının üst örtüsü yapıldığında düz toprak dam iken günümüzde kiremit kaplı kırma çatı ile örtülüdür. Yapıya ait bir süsleme bulunmamaktadır. Yapı günümüzde depo olarak kullanılmaktadır.

Çizim 2.11. Sütçüler Odası Alt Kat Planı

Çizim 2.12. Sütçüler Odası Üst Kat Planı

Fotoğraf 2.28. Sütçüler Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.29. Sütçüler Odası Genel Görünüş

2.4. Gökçimen Kasabası

2.4.1. Eyüp Ağa Odası

Çizim No: 13-14

Fotoğraf No: 30-31

Bulunduğu Yer: Gökçimen Kasabası

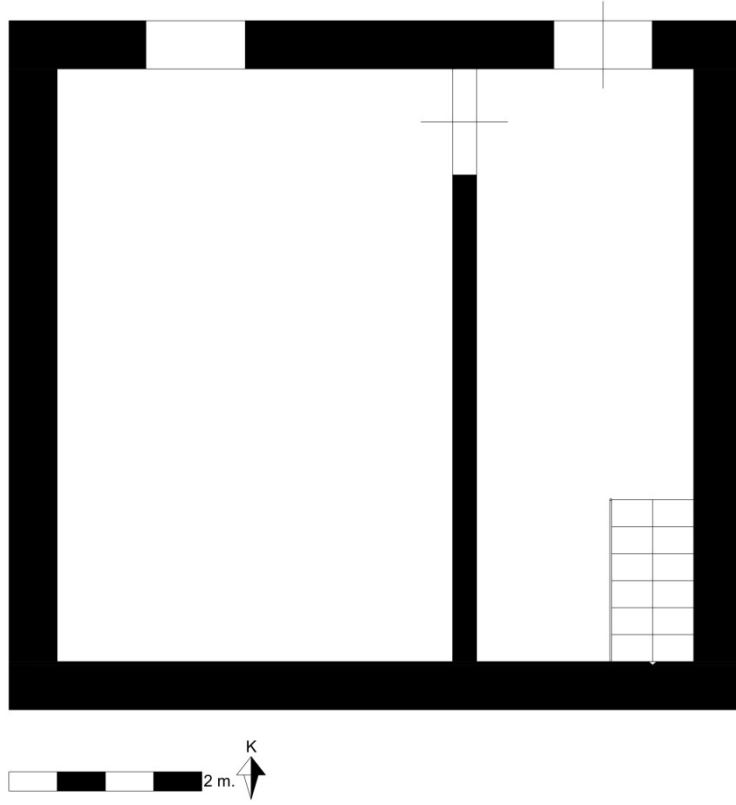
Yapının Tarihi: 1950

Yapının İncelenme Tarihi: 19.10.2021

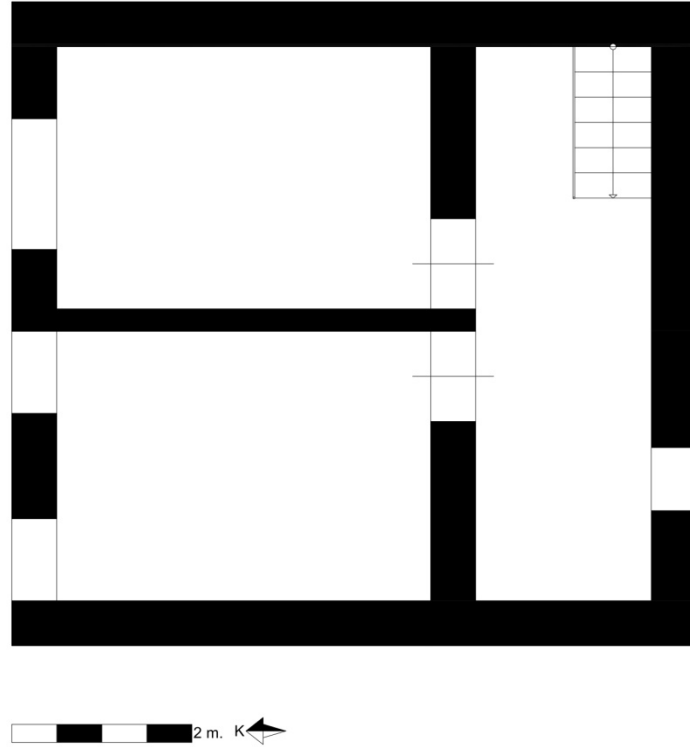
Yapı köy meydanının yaklaşık 300 m güneyinde düz bir araziye kurulmuştur. Müstakil olarak inşa edilen yapı iki katlıdır. Alt kat ahır üst kat oda olarak düzenlenmiş olan yapının ana malzemesi kaba yonu taş, kerpiç ve ahşaptır. Dışarıdan sıvasız olan yapının içi toprak sıvalı ve badanalıdır. Yapı genel olarak kare planda olup oda sahibinin bahçesine bitişik olarak inşa edilmiştir.

Yapıya giriş kuzeyden ahşap bir kapı ile sağlanmıştır. Kat ayrımı ahşap hatilla vurgulanmıştır. Yapının kapı ve pencere doğramaları ile üst katın zemin ve tavan döşemeleri ahşaptır. Ancak zemin katın tabanı topraktır. Ana giriş kuzey cephesinden ahşap bir kapı ile sağlanır. Giriş kapısının karşısında üst kata ulaşımı sağlayan bir ahşap merdiven bulunur. Giriş kapısının hemen sağında bir başka ahşap kapı ile ahıra ulaşım sağlanmıştır. Ayrıca ahıra batı cephesinden başka bir kapı ile de giriş çıkış sağlanmıştır.

Merdivenden yukarı çıkıldığında küçük dar bir iç sofa ve bu sofaya simetrik bakan iki kapı ile iki farklı odaya giriş sağlanır. Sofa merdiven üstü ve merdiven yanı olarak iki küçük pencere ile aydınlatılmıştır. Kuzey cephesindeki oda doğudan bir pencere ile aydınlatılırken, güney cephesindeki ana oda doğudan iki pencere ile aydınlatılmıştır. Ana odada bir de iki pencere arasında kerpiçten bir ocak bulunmaktadır. Ancak bakımsızlıktan bu ocak yıkılmıştır. Yapının üst örtüsü yapıldığında düz toprak dam iken günümüzde kırma çatı ve alaturka kiremit örtülüdür. Yapıya ait bir süsleme bulunmamaktadır. Yapı günümüzde kullanılmamaktadır.

Çizim 2.13. Eyüp Ağa Odası Alt Kat Planı

Çizim 2.14. Eyüp Ağa Odası Üst Kat Planı

Fotoğraf 2.30. Eyüp Ağa Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.31. Eyüp Ağa Odası Kuzeybatı Cephesi Genel Görünüş

2.4.2. Gökçimen Meydan Konağı / Odası

Çizim No: 15-16

Fotoğraf No: 32-35

Bulunduğu Yer: Gökçimen Kasabası

Yapının Tarihi: 1950

Yapının İncelenme Tarihi: 19.10.2021

Yapı köy meydanına 300 m uzaklıktadır. Yapının 1949 yılında yapıldığını zemin kattaki ahır kapısının üzerindeki taş kitabeden anlıyoruz. Yapı iki katlı olup kaba yonu taş, kerpiç ve ahşap malzeme ile inşa edilmiştir. Tamamen imece usulü ile yapılan yapı köyün ortak malıdır. Alt kat ahır ve depo, üst kat odalar ve sofadan oluşmaktadır. Yapının alt kat ana giriş kapısının üstünde bir tane cumba bulunmaktadır. Alt katta giriş kapısı bir iç sofaya açılır. Sofanın kuzeyinde ahır güneyinde ise odunluk ve depo bulunmaktadır. Yapının ahır giriş kapısı ve pencere doğramaları günümüzde tamamen sökülüştür.

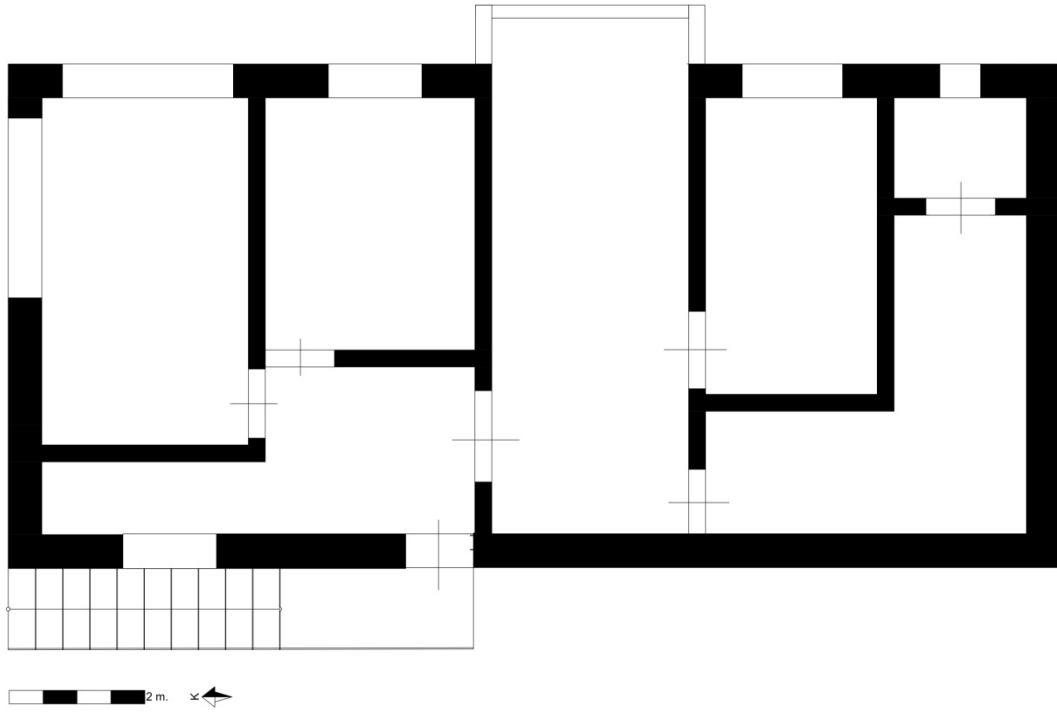
Yapının üst katına giriş yapının batısında uzanan taş merdiven ve ahşap bir kapı ile sağlanmaktadır. Yapının üst kat ana giriş kapısından girilince bir açıklık bulunmaktadır. Giriş kapısının karşısında yan yana iki oda ile karşılaşılır bu odaları ahır bölümünün üstünde yer alır. Giriş kapısının güneyinde bulunan bir ahşap kapı ile cumbalı orta sofaya geçiş sağlanır. Bu sofaya açılan iki kapı ile bir oda bir depoya geçiş sağlanırken depo içerisinde yapıya sonradan ilave olan bir helâ bulunmaktadır. Yapı ayakta kaldığı sürece muhtarlık binası ve sıbyan mektebi olarak kullanılmıştır³⁴.

Ayrıca yapı, incelemeler sonucunda Beyşehir ilçesine bağlı olan köylerin içerisinde bulunan en büyük köy odası(Köy Konağı) statüsüne sahiptir. Yapının üst katında toplam dört oda bir cumbalı sofa bulunmaktadır. Odalar yapının güney yüzünde sıralı bir biçimde iken odaları birbirinden ters T şeklindeki cumbalı sofa ayırmaktadır. Ayrıca sofanın oda olarak kullanılması için ahşap çift kapılı kapılar ilave edilmiştir. Yapıya ana girişten girildiğinde kapının karşısında 1 ve 2 numaralı odalar ile karşılaşılır. 1 numaralı oda yapının en doğusunda yer alırken biri doğuda büyük biri de güneyde küçük olmakla birlikte iki pencere ile aydınlatılır. Ayrıca odanın doğu duvarında bir adet gömme dolapta yer alır. 2 numaralı oda ise 1 numaralı oda ve sofa arasında yer almaktadır. Odayı büyük bir çift kanatlı ahşap pencere aydınlatmaktadır. Ana giriş kapısından sağa dönüldüğünde çift kapılı ahşap kapıdan cumbalı

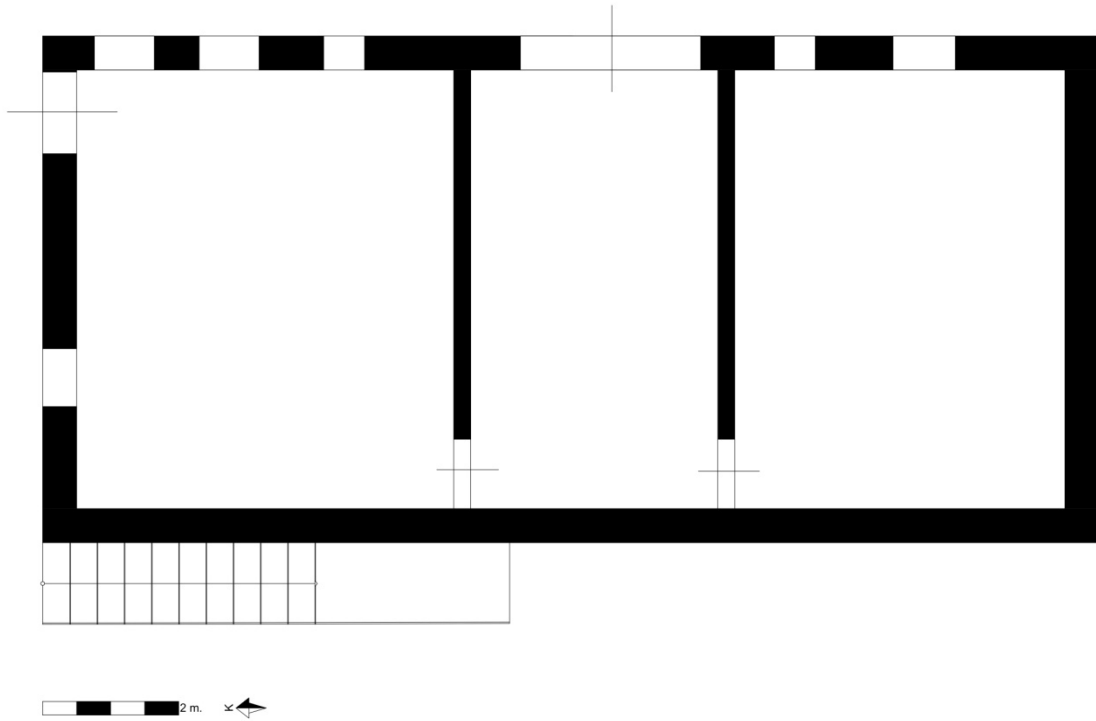
³⁴ 1954 doğumlu İbrahim Cesur ile 19 Ekim 2022 tarihinde Gökçimen Kasabasında yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

kapalı sofaya geçiş sağlanır. Sofa bir cumba ile uzatılmıştır. Sofanın güneyinde iki kapı yer almaktadır. Bu kapılardan biri büyük bir odaya açılırken bir diğeri L planlı başla bir odaya açılır ayrıca bu odanın doğusuna sonradan bir helâ ilave edilmiştir.

Yapının  st örtüsü orijinal planda düz toprak dam iken daha sonra kırma çatı alaturka tuğla ile  rt lm ştir. Yapı günümüzde bakımsızlık ve onarımsızlıktan ahşap hatılları ve tabliye duvarları yıkılmaya yüz tutmuştur. Yapı ile zamanında bitişik olarak duran başka bir kerpiç yapının yıkılması sebebi ile batı duvarında kot farkı oluşmuştur. Yapılan incelemeler sonucunda daha önceden sıbyan mektebi olarak kullanılan yapıda duvarlara gömülü olan dolapların ilerinde; ahşap suntalar üzerine el işçiliği ile yapılmış Allah, Muhammet ve Kelime-i Tevhid hatları bulunmuştur. Bu süsleme unsurları yapının içinde bakımsızlıktan tahrip olmuştur. Köy muhtarı tarafından tutulan bir tutanak ile eserler Konya Koyunoğlu Müzesi çalışanlarına teslim edilmiştir. Yapıda kısmen yıkılmalar başlamış ve kullanılamaz hale gelmiştir.

Çizim 2.15. Gökçimen Meydan Konağı / Odası Üst Kat Planı

Çizim 2.16. Gökçimen Meydan Konağı / Odası Alt Kat Planı

Fotoğraf 2.32. Gökçimen Meydan Konağı / Odası Doğu Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.33. Gökçimen Meydan Konağı / Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.34. Gökçimen Meydan Konağı/Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.35. Gökçimen Meydan Konağı/Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

2.5. Aşağı Esence Köyü

2.5.1. Hacı Yusuf Odası

Çizim No: 19

Fotoğraf No: 36-37

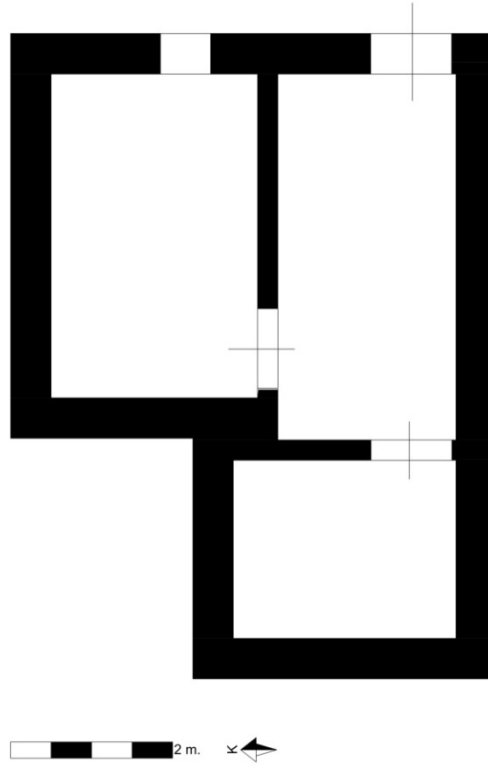
Bulunduğu Yer: Aşağı Esence Köyü

Yapının Tarihi: 1950

Yapının İncelenme Tarihi: 20.10.2021

Yapı köy meydanında düz bir arazide yer alır. Aşağı Esence Köyünün tek köy odasıdır. Son dönemde yeniden onarım görmüştür. Bir oda ve sofadan oluşan yapı taş malzemeden inşa edilmiştir. İçi ve dışı son onarımda sıvanmış ve boyanmıştır. Ahşap kapı ve pencere doğramaları sökülmüş ahşap ana giriş kapısı ve pencereler yenileri ile değiştirilmiştir.

Yapıya giriş doğu cephesinden sağlanmaktadır. Ana kapı ufak bir sofaya açılır. Ana kapının tam karşısındaki batı cephesinde yer alan kapı yapıya sonradan eklenen helâya açılır. Ana giriş kapısının sağında yer alan ahşap bir kapı ile odaya geçiş sağlanmaktadır. Oda geniş bir pencere ile aydınlatılmıştır. Yapının üst örtüsü sundurma çatıdır. Bu sebeple yapının sofa tavan yüksekliği ile oda tavan yüksekliği birbirinden farklıdır. Bu fark kullanılarak sofanın aydınlatması kapı üzerinden bir pencere ile sağlanmıştır. Yapılan inceleme sonucunda yapıya ait herhangi bir süsleme unsuruna rastlanılmamış olup yapı günümüzde onarılmış ve kullanılmaktadır.

Çizim 2.17. Hacı Yusuf Odası Kat Planı

Fotoğraf 2.36. Hacı Yusuf Odası Doğu Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.37. Hacı Yusuf Odası Kuzey Cephesi Genel Görünüş

2.6. Çivril Köyü

2.6.1. Çivril Köy Odası

Çizim No:

Fotoğraf No: 38-40

Bulunduğu Yer: Çivril Köyü

Yapının Tarihi: 1950

Yapının İncelenme Tarihi: 20.10.2021

Yapının köy merkezine uzaklığı 400 m'dir. Kuzeydoğu istikametinde düz bir arazi üzerine inşa edilmiştir. Müstakil olarak inşa edilen yapı iki katlıdır. Alt kat ahır üst kat oda olarak düzenlenmiş olan yapının ana malzemeleri taş, kerpiç ve ahşaptır. Dışarıdan sıvasız olan yapının içi toprak sıvalı ve badanalıdır. Yapı genel olarak dikdörtgen planda olup oda orijinalinden uzak bir şekilde yeniden onarılmıştır.

Yapıya giriş özgün halinde zemin kattan sağlanırken günümüzde yapının doğusundan ikinci kata uzanan bir merdiven sayesinde yeni açılan bir kapıdan giriş sağlanmaktadır. Alt kat günümüzde ahırdan depoya çevrilmiştir. Üst kat iki oda bir iç sofa şeklindeyken günümüzde odanın biri mutfak olarak değiştirilmiştir. Yapının özgün halindeki düz toprak dam örtünün üzeri kırma çatı ve alafranga kiremit ile kapatılmıştır. Yapının orijinal ahşap kapı ve pencere doğramaları yine ahşap olarak yenilenmiştir. Yapıda herhangi bir süsleme bulunmamıştır. Yapı günümüzde ayakta ve kullanılmaktadır.

Fotoğraf

2.38.

Çivril

Köy

Odası

Genel

Görünüş

Fotoğraf 2.39. Çivril Köy Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.40. Çivril Köy Odası Genel Görünüş

2.7. Avdancık Köyü

2.7.1. Avdancık Köy Odası

Çizim No:

Fotoğraf No: 41-42

Bulunduğu Yer: Avdancık Köyü

Yapının Tarihi: 1950

Yapının İncelenme Tarihi: 20.10.2021

Yapının köy merkezine uzaklığı 150 m olan dar bir sokak köşesine inşa edilmiştir. Başka bir yapı ile bitişik ve iki katlı olarak inşa edilen yapının alt katı ahır üst katı bir sofa ve oda olarak yapılmıştır. Yapının kendisine ait bir bahçesi bulunmaktadır. Bu bahçenin güneyinden yapının ana giriş kapısına yükselen ve sonradan inşa edilen betonarme bir merdiven ile üst kata geçiş sağlanmaktadır. Yapının ana malzemeleri taş, kerpiç ve ahşaptır. Dışarıdan sıvasız olan yapının içi toprak sıvalı ve badanalıdır. Yapı genel olarak dikdörtgen plandadır. Üst kat yapıya sonraki onarımlar ile inşa edilmiştir.

Yapının güneyinden üst kat ana giriş kapısına yükselen sonradan inşa edilen betonarme bir merdiven ile geçiş sağlanmaktadır. Ana kapısından içeri girildiğinde iç sofaya geçiş sağlanır. Ana giriş kapısının solunda ahşap malzemeden yapılmış oda kapısı bulunmaktadır. Oda kare planda olup iki ahşap pencere ile aydınlatılmıştır. Yapının ana malzemeleri taş, kerpiç ve ahşaptır. Dışarıdan sıvasız olan yapının içi toprak sıvalı ve badanalıdır. Günümüzde kullanım dışı kalan yapı bakımsız kalmıştır. Yapı günümüzde köpekler için bir barınak olarak faaliyet göstermektedir. Bu sebepten dolayı yapının plan ölçüleri alınamamıştır. Yapı hakkında bilgi köy muhtarı Faik Kılız tarafından alınmıştır.

Fotoğraf 2.41. Avdancık Köy Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.42. Avdancık Köy Odası Genel Görünüş

2.8. Çiçekler Köyü

2.8.1. İmamların Odası

Çizim No: 18-19

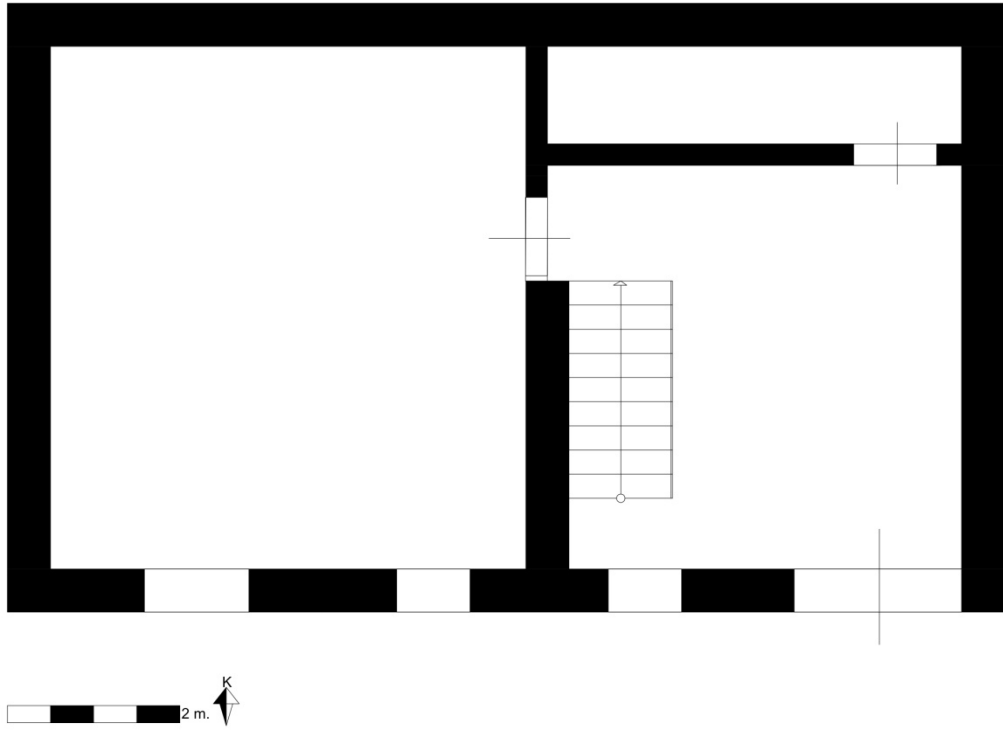
Fotoğraf No: 43

Bulunduğu Yer: Çiçekler Köyü

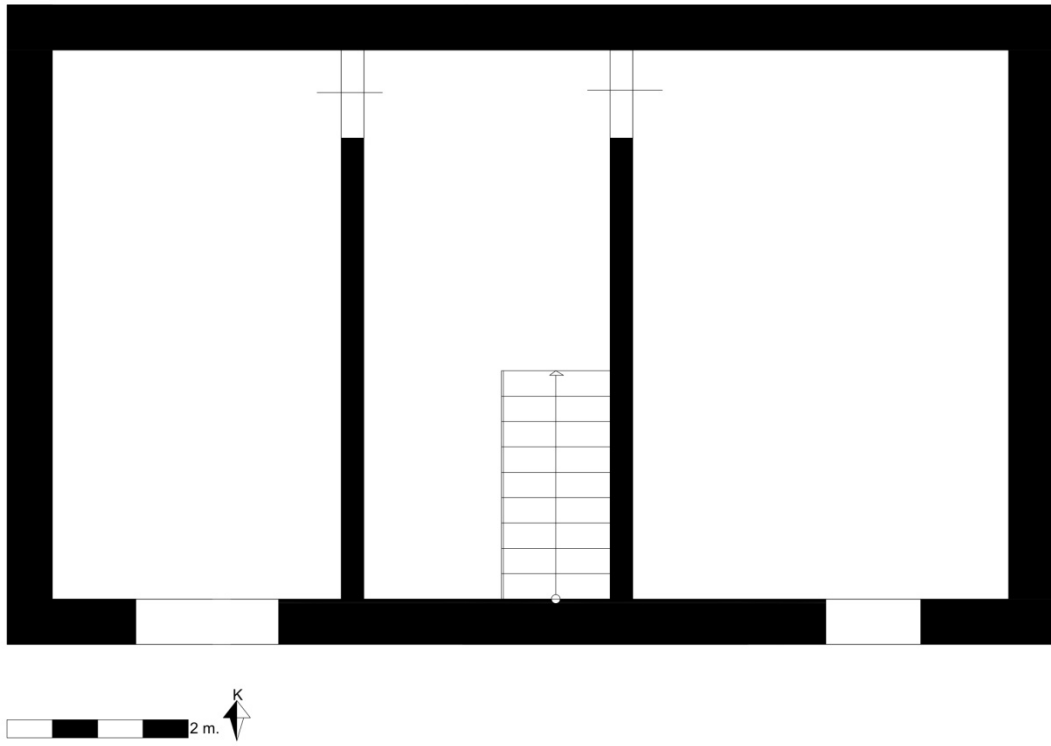
Yapının Tarihi: 1950

Yapı köy meydanının yaklaşık 250 m güneyinde düz bir araziye kurulmuştur. Müstakil olarak inşa edilen yapı iki katlıdır. Alt kat ahır ve helâ, üst kat iki oda olarak düzenlenmiştir. Yapının ana malzemeleri kesme taş, kerpiç ve ahşaptır. Yapının dış cephesi düz kesme taş olup sıvasızdır. İçi toprak sıvalı ve badanalıdır. Yapı genel olarak dikdörtgen planda olup oda sahibinin bahçesine bitişik olarak inşa edilmiştir. Yapının kendisine ait olan bahçesinde yapı banisinin mezarı bulunmaktadır. Mezar odadan bağımsız kare planlı bir yapı içindedir.

Yapıya giriş kuzeyden ahşap bir kapı ile sağlanmıştır. Yapı sonradan onarım görmüş ve üst katta bulunan ahşap pencereler yenisi ile değiştirilmiştir. Yapıya giriş batıdan ahşap bir kapı ile sağlanmıştır. Giriş kapısının tam karşısında helâ bulunmaktadır. Giriş kapısının solunda helâ kapısına bitişik ahşap kapıdan ahıra girilmektedir. Günümüzde burası depo ve odunluk olarak kullanılmaktadır. Yine giriş kapısının solunda ahşap bir merdiven ile üst kata geçiş sağlanmıştır. Merdiven bir iç sofaya açılır sofanın sağında ve solunda birer tane olmak üzere iki oda bulunmaktadır. Kuzey cephesindeki oda güney cephesindeki odadan kısmen daha küçüktür. Burası günlük hayatta sürekli kullanılan odadır. Güney cephesinde bulunan geniş oda ise odaya misafir olanların konakladığı oda olarak bilinmektedir. Güney odası yapının büyük odası olup dikdörtgen planda inşa edilmiştir. Bu odayı kuzey odası gibi bir tane büyük pencere aydınlatmaktadır. Yapının üst örtüsü ilk inşasında yapıldığında düz toprak dam iken günümüzde kırma çatı ve alaturka kiremit örtülüdür. Yapılan inceleme sonucunda yapıya ait herhangi bir süsleme unsuruna rastlanılmamıştır. Yapı günümüzde ayakta olsa da kullanılamaz hale gelmiştir.

Çizim 2.18. İmamların Odası Alt Kat Planı

Çizim 2.19. İmamların Odası Üst Kat Planı

Fotoğraf 2.43. İmamların Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

2.8.2. Ayhanlar Odası

Çizim No: 20

Fotoğraf No: 44-45

Bulunduğu Yer: Çiçekler Köyü

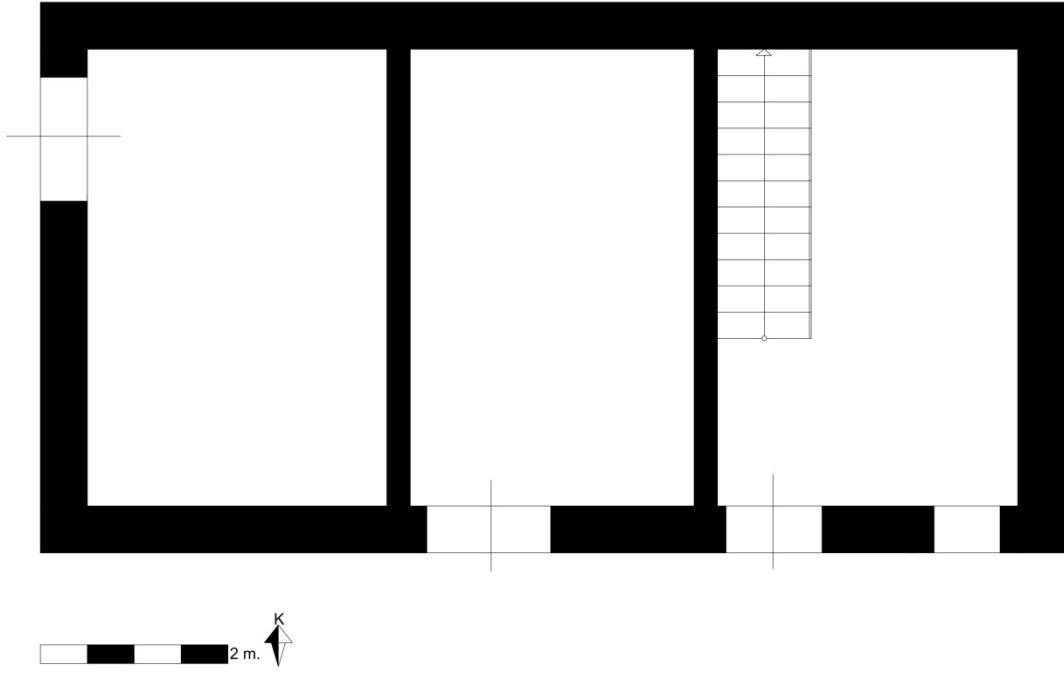
Yapının Tarihi: 1950

Yapının İncelenme Tarihi: 20.10.2021

Yapı köy meydanının yaklaşık 50 m güneyinde düz bir araziye kurulmuştur. Müstakil olarak inşa edilen yapı iki katlıdır. Yapıda ana giriş kapısı haricinden dışarıya açılan iki farklı kapı daha bulunur. Plan ve malzeme olarak imamların odasına benzese de ahır ve depo alanı birer kapı ile yapıdan ayrılmıştır. Yapının ana malzemeleri kaba yonu taş, kerpiç ve ahşaptır. Yapının dış cephesi kaba yonu taş olup sıvasızdır. İçi toprak sıvalı ve badanalıdır. Yapı genel olarak dikdörtgen planda olup banisine ait bir bilgiye ulaşılamamıştır. Köy halkı tarafından imece usulü ile yaptırılmışsa da oda bakımını üstlenen sülalenin soy ismi ile adlandırılmıştır.

Yapıya giriş güneydendir. Cümle kapısı sonradan yapılan onarımlar ile ahşap olan eski kapı yerine günümüzde demir bir cümle kapı ile değiştirilmiştir. Cümle kapısının hemen sağında yer alan diğer bir kapı ile yapının ahır bölümüne geçilir. Yapının batı cephesinde bulunan diğer bir ufak kapı ise yapının samanlık veya odunluk bölümüne açılmaktadır. Yapının ölçüsü içeriye girilemediği için dıştan dışa alınmıştır. Cümle kapısının kuzeyinde bulunan ahşap merdiven ile üst kata geçiş sağlanır. Batı bir tane doğuda bir tane olmak üzere iki odaya sahip olan yapı köyde bulunan bir diğer köy odası olan İmamların Odası ile aynı plan şemasına sahiptir³⁵. Odaların pencereleri günümüzdeki onarım ile yenileri ile değiştirilmiştir. Özgün yapıda üst örtü düz toprak dam iken günümüzde alaturka kiremit kaplı kırma çatı ile örtülüdür. Yapılan inceleme sonucunda yapıya ait herhangi bir süsleme unsuruna rastlanılmamıştır. Yapı günümüzde ayakta olsa da kullanılmamaktadır.

³⁵1982 doğumlu Şeref Özgül ile 20 Ekim 2021 tarihinde Çiçekler Köyünde yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Çizim 2.20. Ayhanlar Odası Alt Kat Planı

Fotoğraf 2.44. Ayhanlar Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.45. Ayhanlar Odası Genel Görünüş

2.9. Karabayat Köyü

2.9.1. Karabayat Köy Odası

Çizim No: 21

Fotoğraf No: 46- 47

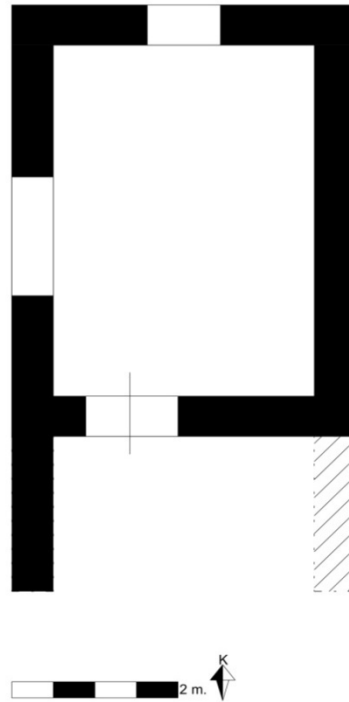
Bulunduğu Yer: Karabayat Köyü

Yapının Tarihi: 1950

Yapının İncelenme Tarihi: 04.05.2022

Yapı köy merkezinde başka bir binaya bitişik olarak inşa edilmiştir. Sofasız tek oda olarak inşa edilen yapı oldukça sadedir. Köy halkı tarafından imece usulü inşa edilen yapı bir dönem kahvehane ve market olarak da kullanılmışsa da günümüzde kullanılmamaktadır.

Yapının ana malzemeleri taş, kerpiç ve ahşaptır. Dışarıdan ve içeriden toprak sıvalı ve badanalıdır. Yapı dikdörtgen planlıdır. Tek oda olarak inşa edilen yapıyı iki ufak ahşap pencere aydınlatır. Ahşap ana giriş kapısının üstü düz toprak dam bir sundurma ile örtülmüştür. Yapının tavan, zemin, kapı ve pencereleri ahşap ve orijinal halinde yerinde durmaktadır. Yapılan inceleme sonucunda yapıya ait herhangi bir süsleme unsuruna rastlanılmamıştır. Yapı günümüzde kullanılmamaktadır.

Çizim 2.21. Karabayat Köy Odası Kat Planı

Fotoğraf 2.46. Karabayat Köy Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.47. Karabayat Köy Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

2.10. Eylikler Köyü

2.10.1. Hoca Mektebi Odası

Çizim No: 22

Fotoğraf No: 48-49

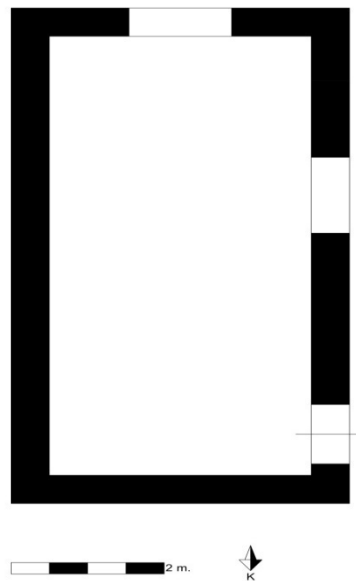
Bulunduğu Yer: Eylikler Köyü

Yapının Tarihi: 1935

Yapının İncelenme Tarihi: 03.05.2022

Yapı köy merkezinde müstakil olarak inşa edilmiştir. Sofasız tek oda olarak inşa edilen oldukça sade bir yapıdır. Sakallılar lakabı ile anılan Soylu sülalesi tarafından inşa edilen yapı bir dönem sıbyan mektebi olarak kullanılmıştır. Bu yüzden yapıya hoca mektebi adı verilmiştir. Günümüzde kullanılmaktadır.

Yapının ana malzemeleri taş, kerpiç ve ahşaptır. Dışarıdan kerpiç sıvalı olan yapı, içeriden de toprak sıvalı ve badanalıdır. Yapı dikdörtgen planlıdır. Tek oda olarak inşa edilen yapıyı iki ufak ahşap pencere aydınlatır. Yapıya giriş doğuda bulunan bir sundurmadan yapılmaktadır. Ahşap ana giriş kapısının etrafı demir bir koruma ile genişletilmiştir. Yapının kapı, tavan ve zemini ahşap malzemedendir. Yapının özgün ahşap pencereleri onarımdan sonra demir pencere çerçeveleri ile değiştirilerek sağlamlaştırılmıştır. Yapının üst örtüsü düz topak dam iken gördüğü onarımlarda sundurma çatı ile değiştirilmiştir. Yapıda herhangi bir süsleme bulunmamaktadır.

Çizim 2.22. Hoca Mektebi Odası Kat Planı

Fotoğraf 2.48. Hoca Mektebi Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.49. Hoca Mektebi Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

2.10.2. Tellinin Odası

Çizim No: 23

Fotoğraf No: 50-51

Bulunduğu Yer: Eylikler Köyü

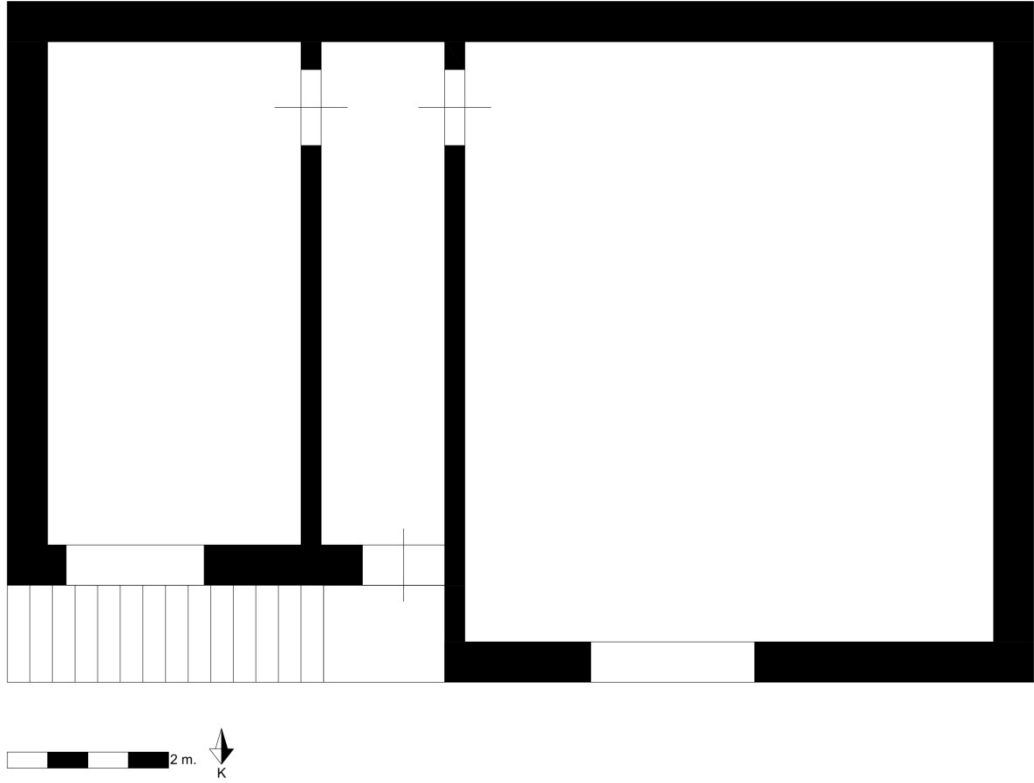
Yapının Tarihi: 1945

Yapının İncelenme Tarihi: 03.05.2022

Yapı köy meydanının yaklaşık 250 m doğusunda düz bir arazide müstakil olarak inşa edilmiştir. Müstakil olarak inşa edilen yapı iki katlıdır. Yapının alt katı ahır ve samanlıktır. Yapının üst katına kuzey cephesinden dışarıdan betonarme bir merdiven vasıtası ile çıkılmaktadır.

Cümle kapısı bir iç sofaya açılan yapının doğu ve batı cephelerinde birer tane olmakla birlikte toplam iki odası bulunur. Yapı ilk olarak tek kat inşa edilmişse de sonraki onarımlarda yaşam alanı yeni yapılan üst kata taşınmıştır. Yapının içten içe ölçümü yalnızca üst kattan yapılmıştır. Bunun sebebi alt katın kullanılamaz durumda ve kapılarının önünün taş ile doldurulmuş olmasıdır. Yapının ana malzemeleri taş, kerpiç ve ahşaptır. Yapı dışarıdan ve içeriden toprak sıvalı ve badanalıdır. Yapı dikdörtgen planlıdır. Yapının zemini taştır. Tavan, kapı ve pencereleri ahşap malzemeden olup cümle kapısı bölgedeki diğer evler gibi koruma yönünden yüksek demir kapı ile değiştirilmiştir. Özgün planda üst örtü düz toprak dam iken onarım sonrası çıkılan ikinci katta üst örtü alaturka kiremit kaplı kırma çatı ile örtülüdür. Yapının 1950 yıllarında büyük bir onarım görmüş ve ikinci kat o zaman çıkılmıştır³⁶. Yapıya ait herhangi bir süsleme bulunmamaktadır.

³⁶1989 doğumlu Bekir Telli ile 3 Mayıs 2022 tarihinde Eylikler Köyünde yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Çizim 2.23. Tellinin Odası Üst Kat Planı

Fotoğraf 2.50. Tellinin Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.51. Tellinin Odası Kuzeybatı Cephesi Genel Görünüş

2.11. İsaköy Köy Odaları

2.11.1. Kuruşoğlu Odası

Çizim No: 24

Fotoğraf No: 52-53

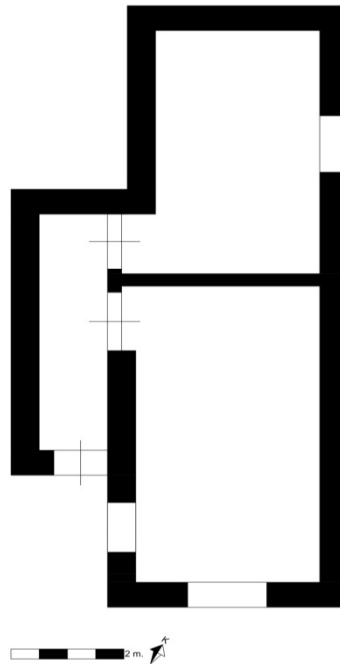
Bulunduğu Yer: İsaköy Köyü

Yapının Tarihi: 1939

Yapının İncelenme Tarihi: 03.05.2022

Yapı köy merkezinde müstakil olarak inşa edilmiştir. T tipi plan şeklinde tek kat bir iç sofa ve iki odadan oluşan yapı İsaköy Caminin hemen kuzeyinde yer almaktadır. Yapı oldukça sade olup yapı malzemeleri düz kaba yonu taş, kerpiç ve ahşaptır.

Yapının ahşap cümle kapısı uzun bir iç sofaya açılırken, sofanın kuzey cephesinde sıralı iki oda bulunmaktadır. Bu odalardan biri misafir odası bir diğeri ise günlük yaşam alanıdır. Her iki odayı da birer pencere aydınlatmaktadır. Yapının güney odasına ait ahşap penceresi üzerinde dış cephede taşla oyulmuş şekilde yapının 1961 yılında yapıldığı bir kitabe bulunmaktadır. Dışarıdan sıvasız olan yapı, içeriden toprak sıvalı ve badanalıdır. Yapının zemini toprak zemindir. Tavan, kapı ve pencereleri ahşap malzemeden yapılmıştır. Çatı sundurma çatı tipi ile inşa edilmiştir. Yapıya ait herhangi bir süsleme bulunmamaktadır. Yapı günümüzde ayakta olup kullanılmamaktadır.

Çizim 2.24. Kuruşoğlu Odası Kat Planı

Fotoğraf 2.52. Kuruşoğlu Odası Güney Giriş Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.53. Kuruşoğlu Odası Genel Görünüş

2.11.2. Kopuzoğlu Odası

Çizim No: 25

Fotoğraf No: 54

Bulunduğu Yer: İsaköy köyü

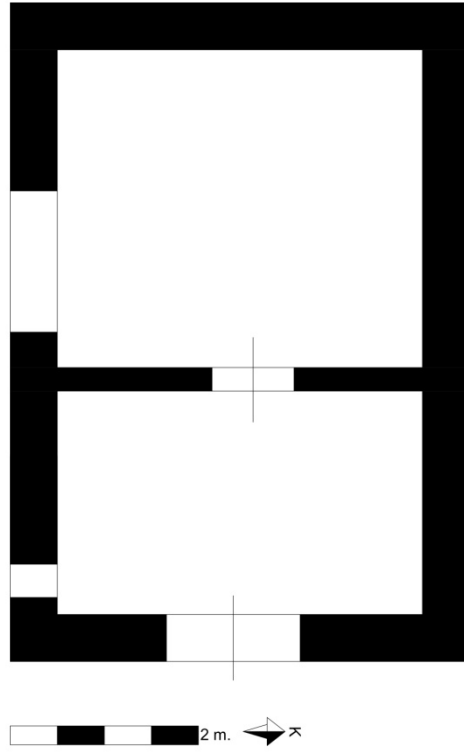
Yapının Tarihi: 1937-1938

Yapının İncelenme Tarihi: 03.05.2022

Yapı köy merkezinde eğimli bir arazide müstakil olarak inşa edilmiştir. Yol eğimi sebebi ile yapının kuzey ve güney tarafındaki kot farkı oldukça yüksektir. Dikdörtgen planlı iki katlı olan yapının alt katı ahır ve samanlık, üst katı ise bir iç sofa ve tek odadan oluşmaktadır. İsaköy Caminin hemen batısında yer almaktadır. Yapının ana malzemesi kaba yonu taş, kerpiç ve ahşaptır. Yapının dış duvarı inşa edilirken ahşap hatıllar ile desteklenmiştir. Dışarıdan ve içeriden sıvasızdır. Yapı yıkılma riski taşıdığı için üst katın planı dıştan dışa göre alınmıştır.

Yapıya giriş taş merdiven vasıtası ile üst kattan yapılır. Yapıda yükseltme olarak alt katta ahşap hatıllar oldukça sık kullanılmıştır. Fakat yapının yıkılma tehlikesi çevresel etkenlerden dolayı oldukça yüksektir. Yapının üst örtüsü Kuruşoğlu Odasındaki gibi sundurma çatı olarak yapılmıştır. Yapının ana giriş kapısının üzerinde bulunan kerpiç sıvanın üzerine boyama ile yapılan kitabesi sıvanın dökülmesi ile okunamaz hale gelmiştir. Bu sebepten dolayı yapının ne zaman ve kim tarafından yapıldığı bilinmemektedir. Yapıya ait herhangi bir süsleme bulunmamaktadır³⁷. Yapı günümüzde kullanılmamaktadır.

³⁷ 1948 doğumlu Ali Çelik ile 3 Mayıs 2022 tarihinde İsaköy’de yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Çizim 2.25. Kopuzoğlu Odası Üst Kat Planı

Fotoğraf 2.54. Kopuzoğlu Odası Genel Görünüş

2.12. Karaali Köyü

2.12.1. Issıları/Hatıpların Odası

Çizim No: 26-27

Fotoğraf No: 55-56

Bulunduğu Yer: Karaali Köyü

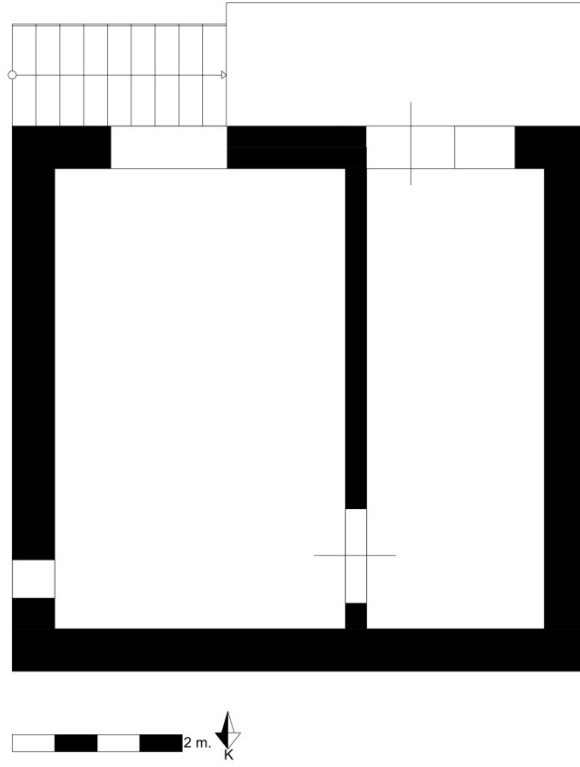
Yapının Tarihi: 1955

Yapının İncelenme Tarihi: 04.05.2022

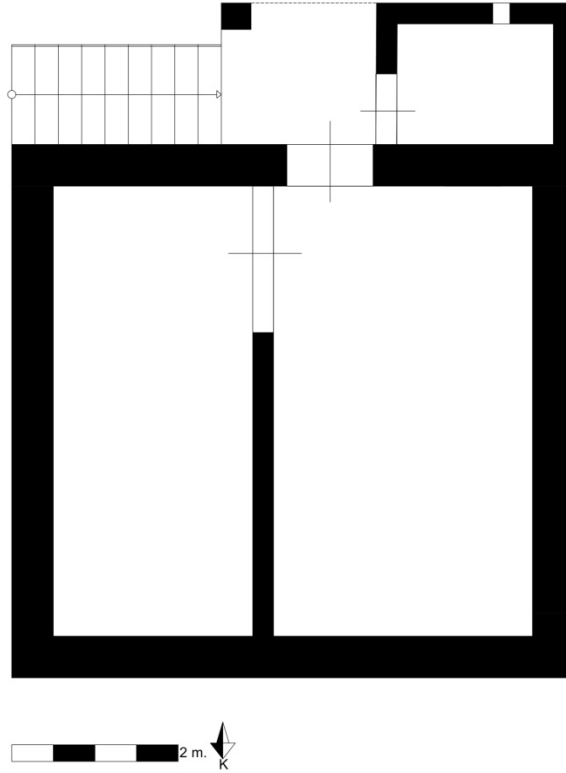
Ömer Issı tarafından halen faal olarak kullanılan ve ayakta olan yapı köy merkezine yaklaşık 400-450 m uzakta yer almaktadır. Yapı alt kat ahır veya odunluk üst kat bir sofa ve bir oda olmak üzere iki katlıdır³⁸.

Yapıya giriş sonradan değiştirilen betonarme bir merdiven ile güney cephesinden sağlanmaktadır. Giriş kapısı dar ve uzun bir iç sofaya açılmaktadır. Sofa kapının hemen bitişiğinde bulunan küçük bir pencere ile aydınlatılmıştır. Bu pencere ayrıca eve kimin geldiğini öğrenmek amacı ile de kullanılmaktadır. Sofanın sonunda ahşap bir kapı ile odaya geçiş sağlanmaktadır. Yapı oldukça sade olsa da halen aktif olarak kullanıldığı için dışı ve içi sıvalı ve badanalıdır. Yapının ana malzemesi taş, kerpiç ve ahşaptır. Kapı, pencere tavan ve zemin döşemeleri ahşap malzemeden yapılmıştır. Yapının üst örtüsü sonradan yapılan onarımlar ile düz toprak damdan kırma çatı ile değiştirilmiş ve alaturka kiremit ile örtülmüştür. Yapı müstakil olarak sahibi Ömer Issı'nın evinin hemen arkasına inşa edilmiştir. Yapıya ait herhangi bir süsleme bulunmamaktadır. Yapı bakımsız kalmış olsa da günümüzde aktif olarak kullanılmaktadır.

³⁸ 1942 doğumlu Ömer Issı ile 4 Mayıs 2022 tarihinde Karaali Köyünde yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Çizim 2.26. Issıları / Hatıpların Odası Üst Kat Planı

Çizim 2.27. Issıların / Hatıpların Odası Alt Kat Planı

Fotoğraf 2.55. Issıların / Hatıpların Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.56. Issıların / Hatıpların Odası Genel Görünüş

2.13. Emen Köy

2.13.1. Kavasların Odası

Çizim No: 28 - 29

Fotoğraf No: 57-58

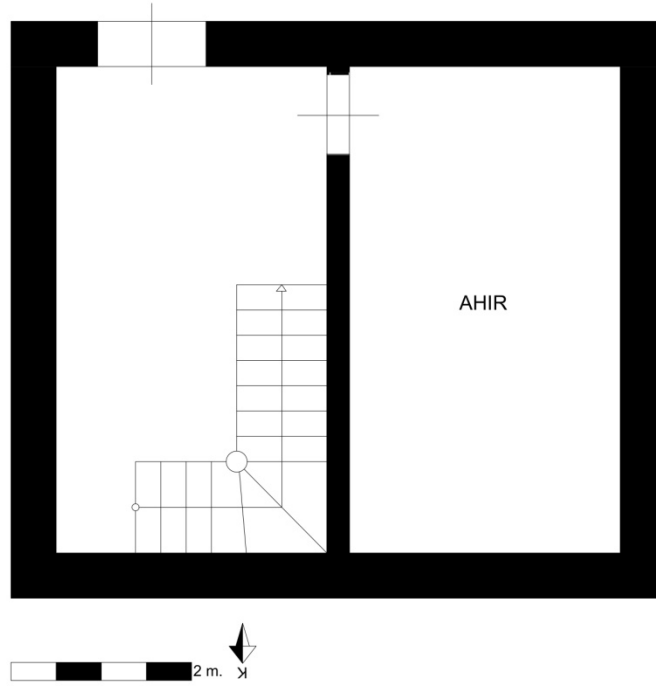
Bulunduğu Yer: Emen Köyü

Yapının Tarihi: 1950

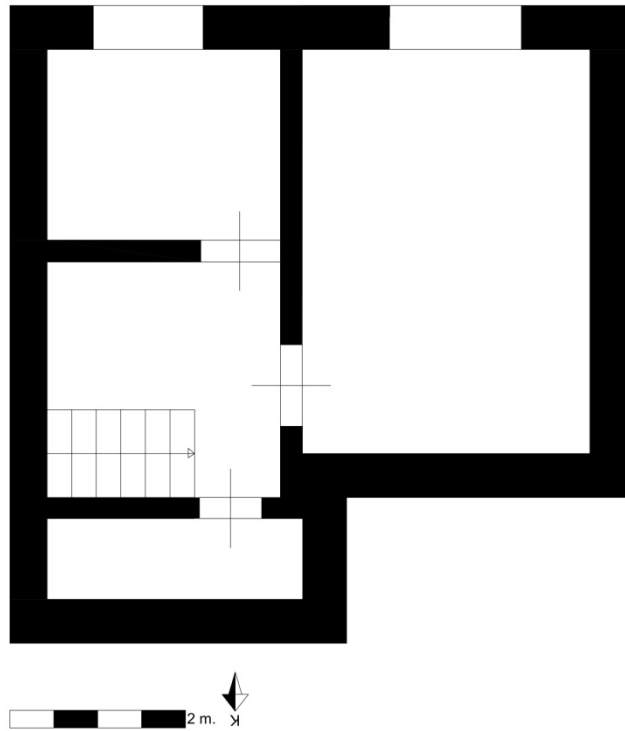
Yapının İncelenme Tarihi: 05.05.2022

Yapı köy meydanının yaklaşık 250 m doğusunda düz bir arazide müstakil olarak inşa edilmiştir. Müstakil olarak inşa edilen yapı iki katlıdır. Yapının alt katı ahır ve samanlık, üst katı ise bir iç sofa ve iki odadan oluşmaktadır. Yapılan onarımla yapının üst katına sonradan bir de helâ eklenmiştir. Yapının ana malzemesi kaba yonu taş, kerpiç ve ahşaptır. Yapı kare planda olup oda sahibine ait bir bilgiye ulaşılamamıştır. Dışarıdan sıvalı olan yapı, içeriden de toprak sıvalı ve badanalıdır.

Yapıya geniş bir ahşap kapıdan kuzey cephesinden girilir. Giriş kapısının hemen solunda bir ahşap kapı ile ahır bölümüne geçiş sağlanmaktadır. Yine kapının karşısında ahşap bir merdiven ile üst kat sofaya geçiş sağlanmaktadır. Üst kat sofaya açılan iki oda bir helâ kapısı bulunmaktadır. Helâ binaya sonradan bir çıkma ile dâhil edilmiştir. Yapının kuzey ve doğu cephesinde birer oda bulunmaktadır. Bu odalardan kuzey cephesine bakan oda misafir odası iken doğu cephesindeki geniş oda günlük yaşam alanıdır. Doğru cephesindeki odada ahşap bir yüklük bulunur. Yapının zemini taş zemindir. Tavan, kapı ve pencereler ahşap malzemeden olup halen özgünlüğünü korumaktadır. Yapının üst örtüsü düz topak dam iken sonrasındaki gördüğü onarımlarda sundurma çatı ile değiştirilmiştir. Yapıya ait herhangi bir süsleme bulunmamaktadır.

Çizim 2.28. Kavaslari Odası Alt Kat Planı

Çizim 2.29. Kavaslari Odası Üst Kat Planı

Fotoğraf 2.57. Kavasların Odası Genel Görünüş

Fotoğraf 2.58. Kavasların Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

2.13.2. Karaböceklerin Odası

Çizim No: 30 - 31

Fotoğraf No: 59

Bulunduğu Yer: Emen Köyü

Yapının Tarihi: 1945

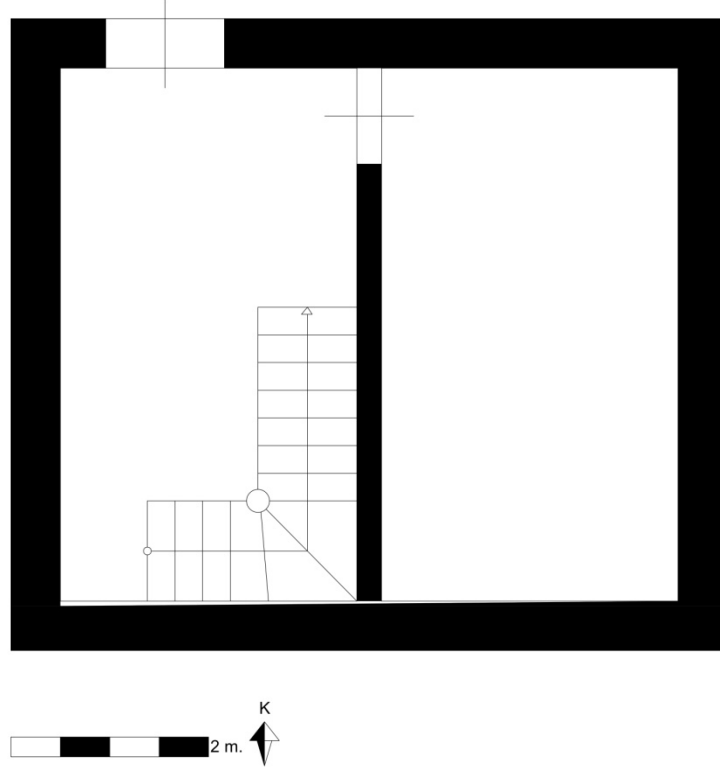
Yapının İncelenme Tarihi: 05.05.2022

Yapı köy merkezinde müstakil olarak inşa edilmiştir. Müstakil olarak inşa edilen yapı iki katlıdır. Alt kat ahır üst kat oda olarak düzenlenmiş olan yapının ana malzemesi kesme taş, kerpiç ve ahşaptır. Dışarıdan sıvasız olan yapının içi toprak sıvalı ve badanalıdır. Yapı genel olarak kare planda olup kendisine ait ufak bir bahçeye sahiptir.

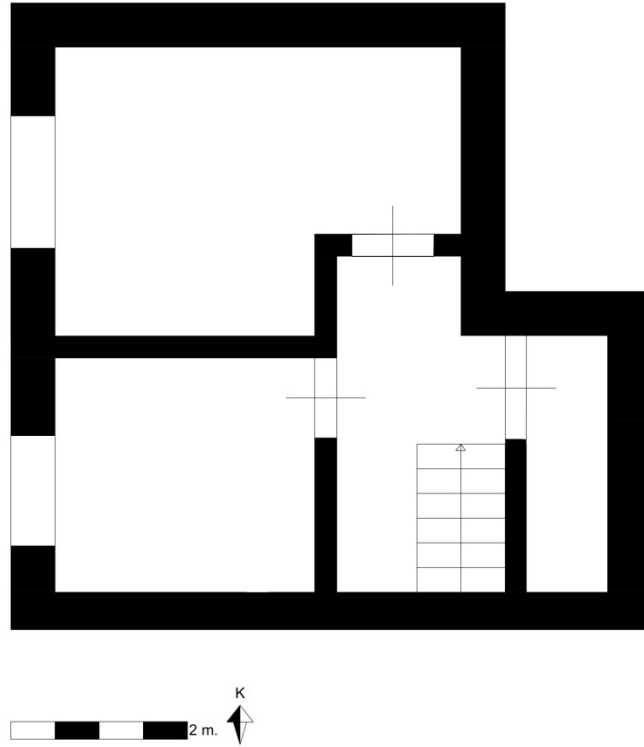
Yapıya giriş kuzeyden ahşap kapı ile sağlanmıştır. Kat ayrımı ahşap hatıllar ile vurgulanmıştır. Yapının kapı ve pencere doğramaları ile üst katın zemin ve tavan döşemeleri ahşaptır. Ancak alt katın zemini topraktır. Oda günümüzde kullanılmadığından dolayı içerisine girilememiş ve bu sebepten dolayı plan ölçüsü dıştan dışa alınmak zorunda kalınmıştır. Yapının iç özelliklerine ait bilgileri Beyşehir Belediyesinde mimarlık yapmakta olan Mehmet Albaş aktarmıştır³⁹. Bir diğer köy odası olan Kavasların Odası ile aynı plan şemasına sahiptir. Bunun sebebi köydeki evlerin genelinin aynı ustalar tarafından kopya edilerek yapılmasından kaynaklıdır.

Yapının alt katı ahır ve samanlık, üst kattı bir iç sofa ve iki odadan oluşturmaktadır. Yapıya onarım sonrası üst katta bir de helâ eklenmiştir. Özgün planda üst örtü düz toprak dam iken onarım sonrası kiremit kaplı kırma çatı ile değiştirilmiştir. Yapıya ait herhangi bir süsleme bulunmamaktadır. Yapı günümüzde kullanılmamaktadır.

³⁹ 1970 doğumlu Mehmet Albaş ile 5 Mayıs 2022 tarihinde Emen Köyünde yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Çizim 2.30. Karaböceklerin Odası Alt Kat Planı

Çizim 2.31. Karaböceklerin Odası Üst Kat Planı

Fotoğraf 2.59. Karaböceklerin Odası Genel Görünüş

2.14. Yenidoğan Kasabası

2.14.1. Paşagilin Odası

Çizim No: 32

Fotoğraf No: 60

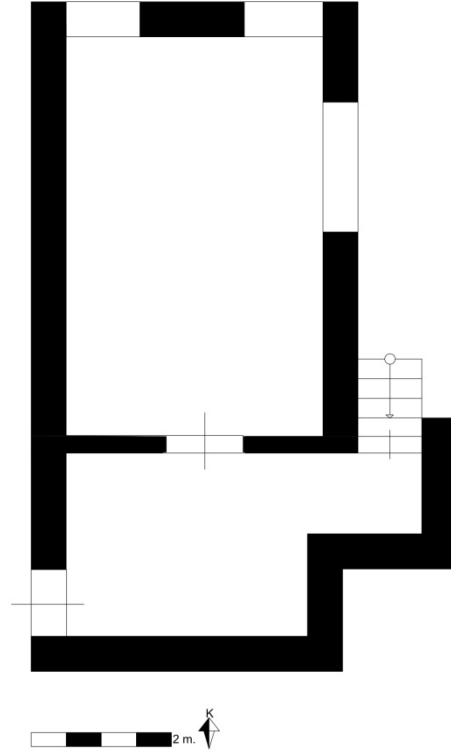
Bulunduğu Yer: Yenidoğan Kasabası

Yapının Tarihi: 1950

Yapının İncelenme Tarihi: 04.05.2022

Kasaba meydanına kuzeybatı istikametinde 500-550 m uzaklıkta yer alır. Yapının banisi Paşa İbrahim Göksu'dur. Oda sahibinin ailesinin ve kendisinin mezarı da bu odanın ufak bahçesinde yer alır. Oda cami bahçesinin hemen bitişiğinde yer almaktadır. Müstakil olarak inşa edilen yapı tek katlıdır.

Yapı bir sofa ve bir odadan oluşmaktadır. Yapının ana malzemesi kesme taş, kerpiç ve ahşaptır. Yapı genel olarak dikdörtgen planda olup dışarıdan ve içeriden sıvalı ve badanalıdır. Yapı özgünlüğünü büyük ölçüde kaybetse de onarımlarla günümüze kadar gelmiş ve halen ayakta olup kullanılmaktadır. Yapının ahşap kapı ve pencereleri tamamen değiştirilmiş düz toprak zemini betonarme ile kaplanmıştır. Üst örtüsü orijinalindeki gibi kırma çatı ve kiremit örtülüdür. Yapıya ait herhangi bir süsleme bulunmamaktadır. Yapı günümüzde kullanılmamaktadır.

Çizim 2.32. Paşagilin Odası Kat Planı

Fotoğraf 2.60. Paşagilin Odası Genel Görünüş

2.14.2. Mustali Odası

Çizim No: 33

Fotoğraf No: 61

Bulunduğu Yer: Yenidoğan Kasabası

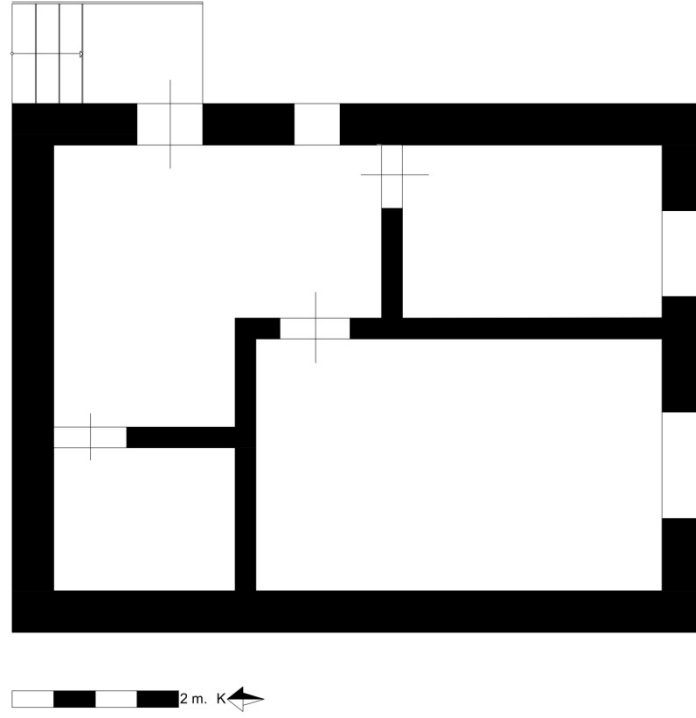
Yapının Tarihi: 1950

Yapının İncelenme Tarihi: 04.05.2022

Kasaba meydanına 450- 500 m uzaklıkta yer alır. Yapının banisi Ali Kaymakçı'dır. Müstakil olarak inşa edilen yapı tek kat olarak eğimli bir araziye inşa edilmiştir. Yapı bir sofa ve biri büyük biri küçük olmak üzere iki odadan oluşmaktadır. Son dönemde yapılan onarımlarla dışarıda bulunan helâ sofanın içine giriş kapısının hemen karşısına batı cephesine yerleştirilmiştir. Yapının malzemesi kesme taş olup kapı, pencere ve tavan ahşap malzemedir. Onarımdan sonra ahşap olan zemin düz bir beton malzeme ile tesviye edilmiştir. Yapı içten ve dıştan sıvalıdır. Özgün halinde düz toprak dam örtü ile örtülü olan yapı onarımdan sonra kiremit kaplı kırma çatı ile örtülmüştür. Yapılan onarımlarla yapının özgünlüğü tamamen bozulmuş olsa da bu onarımlar sayesinde yapı günümüze kadar ayakta kalmayı başarmıştır.

Yapıya giriş kuzeyden üç basamaklı bir merdiven ile sağlanır. Giriş geniş bir sofaya açılır. Sofanın hemen karşısına sonradan yapılmış helâ bulunurken, giriş kapısının hemen solunda bulunan iki kapı ile odalara geçiş sağlanmaktadır. Giriş kapısının hemen solundaki kapıdan girildiğinde burada küçük oda diye tabir edilen günlük hayatta kullanılan oda bulunur. Giriş kapısının solunda yer alan batı kapısından ise misafirlerin kaldığı geniş odaya geçiş sağlanmaktadır. Her iki oda da birer geniş ahşap pencere ile aydınlatılmıştır⁴⁰. Yapıya ait herhangi bir süsleme bulunmamaktadır. Yapı günümüzde kullanılmaktadır.

⁴⁰ 1995 doğumlu Mehmet Ali Kaymakçı ile 4 Mayıs 2022 tarihinde Yenidoğan Kasabasında yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Çizim 2.33. Mustali Odası Kat Planı

Fotoğraf 2.61. Mustali Odası Genel Görünüş

2.14.3. Memişler Odası

Çizim No: 34

Fotoğraf No: 62

Bulunduğu Yer: Yenidoğan Kasabası

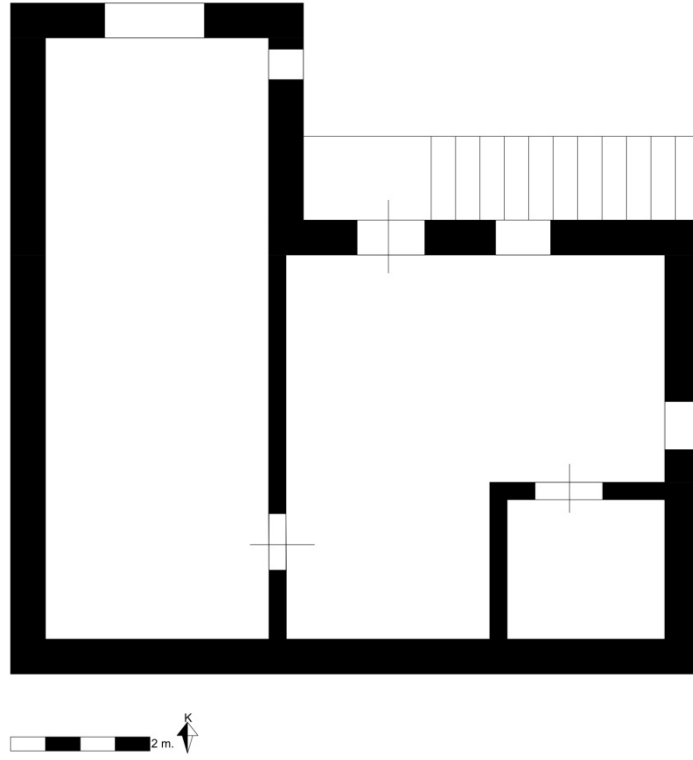
Yapının Tarihi: 1950

Yapının İncelenme Tarihi: 04.05.2022

Kasaba meydanının kuzeydoğusunda 600- 650 m uzaklıkta yer alır. Yapının banisi bilinmemektedir. Müstakil olarak inşa edilen yapı tek kat olarak inşa edilmiştir. Yapı bir sofa ve bir büyük odadan oluşmaktadır. Son dönemde yapılan onarımlarla dışarıda bulunan helâ sofanın içine giriş kapısının hemen karşısına doğu cephesine yerleştirilmiştir. Bu bölgede yapılan incelemelerde köy odalarının tamamı Memişler Odası ile aynı plan şemasına sahip olup hemen hemen hepsi tamamen onarım görmüş ve özgünlüğünü kaybetmiştir. Yapıların kot farkı yükseltilmiştir. Bunun sebebi bölgenin diğer köy ve mahallelere göre daha fazla yağış aldığı içindir⁴¹.

Yapının malzemesi kesme taş olup kapı, pencere ve tavan ahşap malzemedir. Onarımdan sonra ahşap olan zemin düz bir beton malzeme ile tesviye edilmiştir. Yapı içten ve dıştan sıvalıdır. Özgün halinde düz toprak dam örtü ile örtülü yapı onarımdan sonra kiremit kaplı kırma çatı örtülmüştür. Yapılan onarımlarla yapının özgünlüğü tamamen bozulmuş olsa da bu onarımlar sayesinde yapı günümüze kadar ayakta kalmayı başarmıştır. Yapıya giriş kuzeyden birkaç basamaklı beton bir merdiven ile yükseltiden sağlanmaktadır. Giriş kapısı geniş bir sofaya açılır. Sofanın hemen sol karşısına sonradan yapılmış helâ bulunur. Giriş kapısının hemen sağında bulunan bir kapı ile odaya geçiş sağlanır. Girişin hemen sağında bulunan ahşap kapıdan odaya giriş sağlanmaktadır. Oda dikdörtgen planda olup kuzeyden bir büyük ahşap pencere ile aydınlatılmıştır. Yapıya ait herhangi bir süsleme bulunmamaktadır. Yapı günümüzde ayakta olup aktif olarak kullanılmaktadır.

⁴¹ 1995 doğumlu Mehmet Ali Kaymakçı ile 4 Mayıs 2022 tarihinde Yenidoğan Kasabasında yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Çizim 2.34. Memişlerin Odası Kat Planı

Fotoğraf 2.62. Memişlerin Odası Genel Görünüş

2.14.4. Kel İbrahim Odası

Çizim No: 35

Fotoğraf No: 63

Bulunduğu Yer: Yenidoğan Kasabası

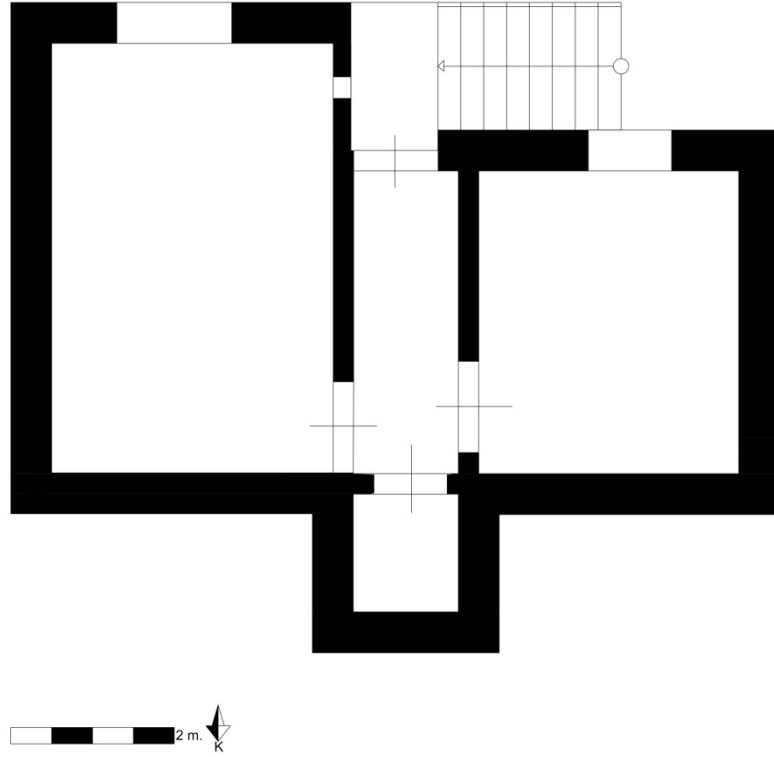
Yapının Tarihi: 1940

Yapının İncelenme Tarihi: 04.05.2022

Kasaba meydanına 600 m uzaklıkta yer alır. Yapının banisi bilinmemektedir. Müstakil olarak inşa edilen yapı tek kat olarak inşa edilmiştir. Yapı bir sofa ve bir büyük odadan oluşmaktadır. Son dönemde yapılan onarımlarla dışarıda bulunan helâ sofanın içine giriş kapısının hemen karşısına doğu cephesine yerleştirilmiştir. Yapı diğer köy odaları gibi kot farkı yükseltilmiş ve birkaç basamak ile yapıya giriş sağlanmıştır. Yapının ana malzemesi kesme taş olup kapı, pencere ve tavanı ahşaptır. Onarımdan sonra ahşap olan zemin düz bir beton malzeme ile tesviye edilmiştir. Yapı içten ve dıştan sıvalıdır. Özgün halinde düz toprak dam örtü ile örtülü olan yapı onarımdan sonra kiremit kaplı kırma çatı ile örtülmüştür. Yapılan onarımlarla yapının özgünlüğü tamamen bozulmuş olsa da bu onarımlar sayesinde yapı günümüze kadar ayakta kalmayı başarmıştır.

Yapıya giriş güneyden birkaç basamaklı beton bir merdivenli yükseltiden sağlanır. Giriş kapısı geniş bir sofaya açılır. Sofanın hemen karşısında sonradan yapılmış helâ bulunurken, giriş kapısının hemen sağında bulunan bir kapı ile odaya geçiş sağlanmaktadır.

Girişin hemen sağında bulunan ahşap kapıdan odaya giriş sağlanır. Oda dikdörtgen planda olup güneyden bir büyük ahşap pencere ve kapı merdivenine bakan bir küçük pencere ile aydınlatılmıştır. Yapıya ait herhangi bir süsleme bulunmamaktadır. Yapı günümüzde kullanılmasa da bakımı yapılmaktadır.

Çizim 2.35. Kel İbrahim Odası Kat Planı

Fotoğraf 2.63. Kel İbrahim Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

2.15. Sevindik Köyü

2.15.1. Ömerçavuş Odası

Çizim No: 36 -37

Fotoğraf No: 64-65

Bulunduğu Yer: Sevindik Köyü

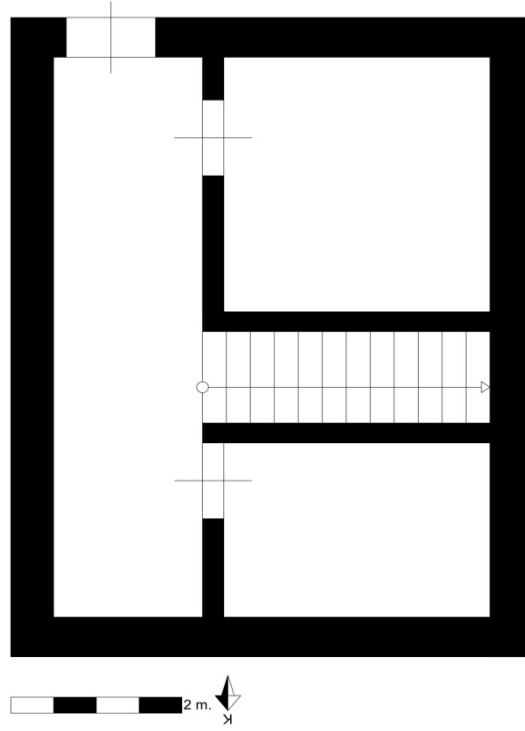
Yapının Tarihi: 1942

Yapının İncelenme Tarihi: 06.05.2022

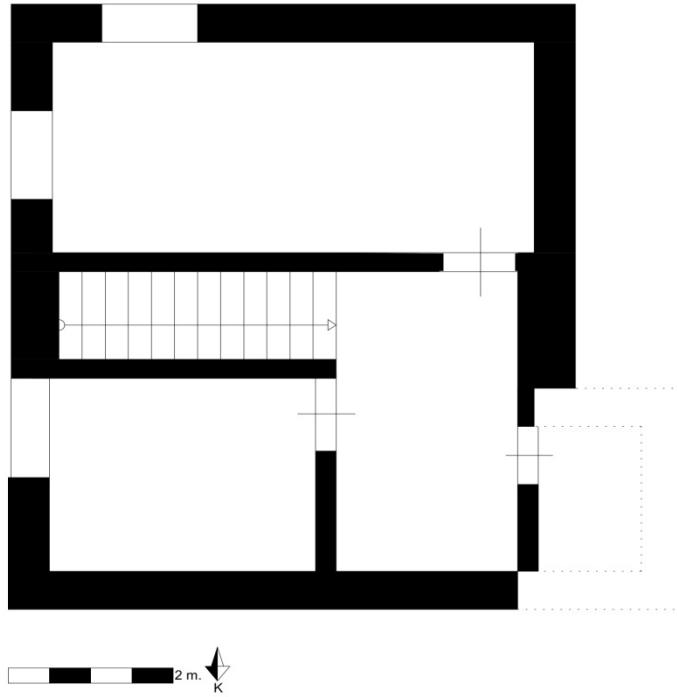
Köy merkezinin kuzeydoğu istikametinde 200-250 m uzaklıkta yer alır. Yapının banisi Ömer Çavuş olup yapının günümüzdeki sahibi Mustafa Arı'nın dedesidir⁴². Yapı iki katlı olup yapı sahibi Mustafa Arı'nın evine bitişik olarak inşa edilmiştir. Yapıya giriş güney cephesindeki demir bir kapıdan sağlanır. Alt kat ahır ve samanlık olarak kullanılmış olup giriş kapısının hemen solunda bulunan ilk ahşap kapı ahıra sol tarafta bulunan diğer ahşap kapı ise samanlık bölümüne açılır. Ahır ve samanlığın arasından ahşap bir merdiven ile üst kata geçiş sağlanmıştır. Yapının ana malzemesi kesme taş olup kapı, pencere, tavan ve üst kat zemini ahşaptır. Yakın zamanda yapılan onarımdan sonra ahşap olan alt kat zemini düz bir beton malzeme ile tesviye edilmiştir. Yapı içten sıvalı olup dıştan sıvasızdır. Onarımdan önce özgün halinde düz toprak dam örtü ile örtülü olan yapı onarımdan sonra kırma çatı ile örtülmüştür. Yapılan onarımlarla yapının özgünlüğü bozulmamış ve bu onarımlar sayesinde yapı günümüze kadar ayakta kalmayı başarmıştır.

Ana giriş kapısının karşısındaki ahşap merdivenden üst katta geçiş sağlanmaktadır. Geniş bir sofa etrafında iki oda ve sonradan ilave edilmiş bir helâ bulunur. Bu odaları biri büyük biri küçük olmak üzere, büyük oda merdivenin solunda güney cephesinde yer alırken küçük oda merdivenin hemen sağında kuzey cephesinde yer alır. Bu odalar, kullanım şekli olarak büyük oda misafirlerin kalması için tasarlanmış olup küçük oda günlük aktiviteler için yapılmıştır. Büyük odaya ahşap bir kapıdan içeri geçiş sağlanılırken biri güney biri batı cephesinde olmak üzere iki pencere ile aydınlatılmıştır. Batı cephesindeki pencere yapının ana giriş kapısının hemen üzerinde yer alır. Yapıya ait herhangi bir süsleme bulunmamaktadır. Yapı günümüzde kullanılmamaktadır.

⁴² 1962 doğumlu Mehmet Ali Kaymakçı ile 6 Mayıs 2022 tarihinde Sevindik Köyünde yapılan görüşmeden elde edilen bilgi.

Çizim 2.36. Ömer Çavuş Odası Alt Kat Planı

Çizim 2.37. Ömer Çavuş Odası Üst Kat Planı

Fotoğraf 2.64. Ömer Çavuş Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.65. Ömer Çavuş Odası Genel Görünüş

2.15.2. Karaböcüler Odası

Çizim No: 38

Fotoğraf No: 66-67

Bulunduğu Yer: Sevindik Köyü

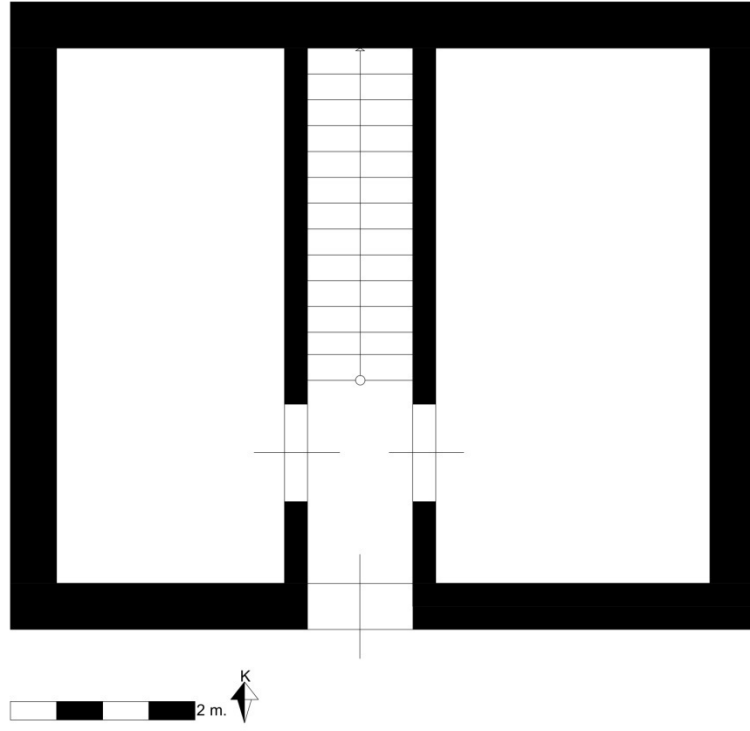
Yapının Tarihi: 1950-1955

Yapının İncelenme Tarihi: 25.05.2021

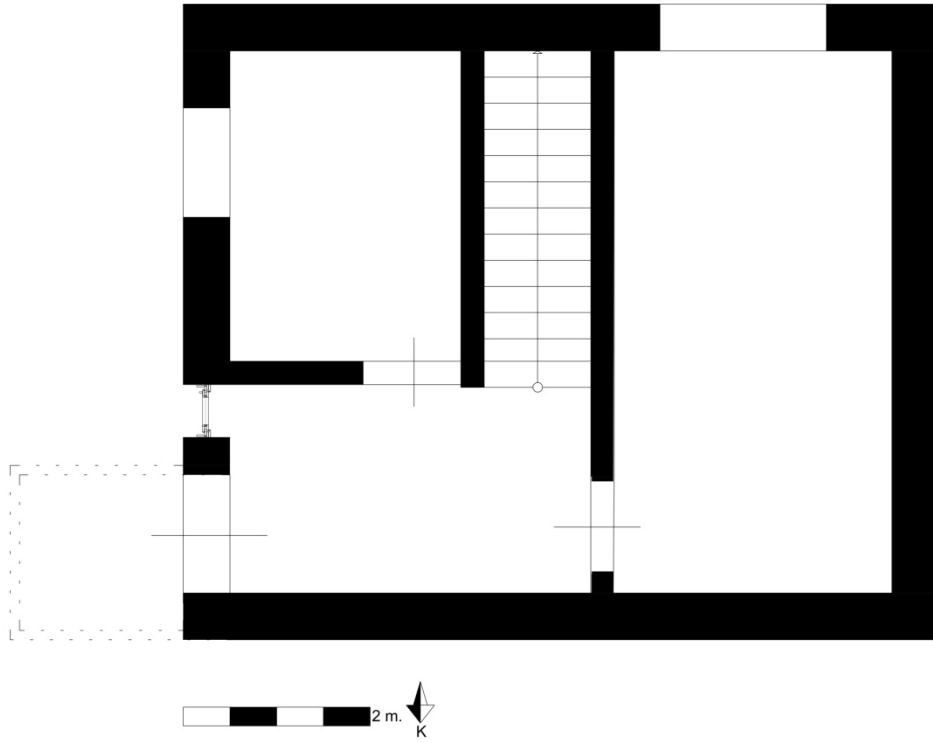
Köy merkezinin kuzeydoğu istikametinde 400-450 m uzaklıkta yer alır. Yapının banisi bilinmemektedir. Müstakil olarak inşa edilen yapı iki katlı olup, başka bir yapıya bitişik olarak inşa edilmiştir. Yapıya giriş güney cephesindeki ahşap bir kapıdan sağlanır. Alt kat ahır ve samanlık olarak kullanılmış olup giriş kapısının hemen solunda bulunan ilk ahşap kapı ahıra, sağında bulunan diğer ahşap kapı ise samanlık bölümüne açılır. Giriş kapısının hemen karşısındaki ahşap merdiven ile üst kata geçiş sağlanmaktadır. Yapının ölçüleri olarak birbirinden farklı olsa da Ömer Çavuş Odası ile aynı plan tipine sahiptir.

Ana giriş kapısının karşısında yer alan ahşap merdivenden üst katta geçişte geniş bir iç sofa bulunur. Sofa etrafında iki oda ve yapıya sonradan ilave edilen bir helâ bulunur. Bu odalar Ömer Çavuş Odasındaki gibi biri büyük biri küçük olarak yapılmıştır. Büyük oda merdivenin solunda batıda yer alırken küçük oda merdivenin hemen sağında doğuda yer alır. Bu odalar, kullanım şekli olarak büyük oda misafirlerin kalması için tasarlanmış olup küçük oda günlük aktiviteler için yapılmıştır. Büyük odaya ahşap bir kapıdan içeri geçiş sağlanılırken biri güney biri batı cephesinde olmak üzere iki pencere ile aydınlatılmıştır. Batı cephesindeki pencere yapının ana giriş kapısının hemen üzerinde yer alır.

Sofanın batısında yer alan ahşap küçük bir kapıdan helâyâ geçiş sağlanır. Merdivenin sağındaki ahşap bir kapıdan ise günlük yaşam için kullanılan küçük odaya geçiş sağlanır bu oda ise ahşap bir pencere ile aydınlatılmıştır. Yapılan inceleme sonucunda yapıya ait herhangi bir süsleme unsuruna rastlanılmamıştır. Yapı günümüzde ayakta olsa da bakımsızlıktan kullanılamaz hale gelmiştir.

Çizim 2.38. Karaböcüler Odası Alt Kat Planı

Çizim 2.39. Karaböcüler Odası Üst Kat Planı

Fotoğraf 2.66. Karaböcüler Odası Giriş Cephesi Genel Görünüş

Fotoğraf 2.67. Karaböcüler Odası Genel Görünüş

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DEĞERLENDİRME

Değerlendirme bölümünde günümüzde ayakta kalmış, özgünlüğünü koruyan Beyşehir köy odaları plan, malzeme ve süsleme başlıkları altında tek tek incelenmiştir.

3.1. Mimari Özellikleri

Kullanım amaçları toplanma ve konaklama olan köy odaları bu iki işlev göz önüne alınarak inşa edilmiştir. Konukların ağırlanması ve köy halkının bir araya gelmesini sağlamak için inşa edilen yapılar en basit çözümlerle imcece usulü ile inşa edilmiştir. Bölgedeki köy odalarının geneli tek katlı inşa edilmişse de sonraki dönemlerde yeniden bir düzenlemeye gidilerek yapılarda ikinci bir katın daha çıkıldığı görülmektedir. Yapılarda genel olarak, alt kat ahır ve samanlık olarak inşa edilmiş olup ikinci kat düzenlemesinden sonra alt kat ahır ve ambar olarak kullanımına devam etmiş, oda konumu ikinci katın çıkılması ile üst kata taşınmıştır. Yapılar genel olarak köy halkının kullanım amacı ile birlikte sofasız, iç sofalı, dış sofalı ve orta sofalı olmak üzere dört farklı plan tipine ulaşılmıştır. Arazi çalışmasında 56 köy/mahalle saptanmış, bunların 15'inde sofasız plan tipine örnek 2 adet, iç sofalı plan tipine örnek 27 adet, dış sofalı plan tipine örnek 1 adet ve orta sofalı plan tipine örnek 1 adet toplam olmak üzere toplam 31 adet köy odası tespit edilmiştir. Yapılar genellikle müstakil olarak inşa edilmiştir. Bu sebepten dolayı odalar, oda sahiplerinin evlerine yakın veya bitişik olarak inşa edilmiştir. Yapıların hem bahçe hem de ana girişleri ayrıdır. Ayrıca yapılarda bölgeye has bir duvar örme tekniği de tespit edilmiştir. Bu tekniğe ovalık köylerde rastlanmaktadır. İnce yassı taşların üst üste yığılarak örüldüğü ve ahşap hatıllarla desteklendiği bir yığma duvar tekniği kullanılmıştır. Bu teknik, Konya Karaman yolu üzerinde bulunan Kâzımkarabekir ilçesine özgü kasaba taşı ile yapılan Büyük Cami, Nalbastı Cami ve Söğütaltı Cami'nde görülen tekniğe oldukça benzemektedir⁴³. Yapıların köşe taşları Sekli kasabasında bulunan adına Selki Taşı dedikleri düz kesme taşlar ile örülmüştür. Cephe duvarlarında ise ince say taşları üst üste yığılarak inşa edilmiştir.

⁴³ ÇETİN, 2019: 387-429

Tablo 3.1. Köy Odalarının Plan Tipleri

Köy Odaları	Sofasız Plan Tipi	İç Sofalı Plan Tipi	Dış Sofalı Plan Tipi	Orta Sofalı Plan Tipi
Deli Ahmetler Odası		X		
Gülsümlerin Odası		X		
Veysellerin Odası		X		
Efendi Odası		X		
Kayıoğlu Odası			X	
Amcalar Odası		X		
Veyseller Odası		X		
Kara Ömer Odası		X		
Sülen Odası		X		
Sütçüler Odası		X		
Eyüp Ağa Odası		X		
Gökçimen Meydan Konağı/Odası				X
Hacı Yusuf Odası		X		
Çivril Köy Odası		X		
Avdancık Köy Odası		X		
İmamların Odası		X		
Ayhanların Odası		X		
Karabayat Köy Odası	X			
Hoca Mektebi Odası	X			
Tellinin Odası		X		
Kuruoğlu Odası		X		
Kopuzoğlu Odası		X		
İssıların/Hatıpların Odası		X		

Tablo 3.2. Köy Odalarının Plan Tipleri

Köy Odaları	Sofasız Plan Tipi	İç Sofalı Plan Tipi	Dış Sofalı Plan Tipi	Orta Sofalı Plan Tipi
Kavasların Odası		X		
Karaböceklerin Odası		X		
Paşagilin Odası		X		
Mustali Odası		X		
Memişlerin Odası		X		
Kel İbrahim Odası		X		
Ömerçavuş Odası		X		
Karaböcüler Odası		X		

3.2. Malzeme Özellikleri

Köy odalarının inşasında genellikle o bölgenin geleneksel yapı malzemesi tercih edilmektedir. Sebebi ise kolay ulaşım ve az maliyettir. Köy odalarının yapımında kullanılan yapı malzemeleri bölgede kolay erişime sahip moloz taş, kesme taş, kaba yonu kesme taş, kerpiç ve ahşaptır. Yapıların alt katlarında taş örgü üst katlarında kerpiç kullanılmıştır. Bunun sebebi bulunduğu coğrafi konum nedeni ile taş ocaklarının ya da yataklarının az olmasıdır. Genellikle alt ve üst kat ahşap hatıllarla desteklemiş ve kerpiç sıva ile sıvanmıştır. Odaların kapı ve pencere doğramaları ile tavan ve zeminleri ahşaptır. Düz dam olarak inşa edilen yapılar Beyşehir gölünden kolayca temin edilen ve bölgede sıkça kullanılan tavan örtüsü kamış hazır örgü bolca tercih edilmiştir. Böylelikle tavan ve oda arasında yalıtım desteklenmiştir. Kimi yerlerde zeminin toprak zemin olarak da bırakıldığı örnekler olsa da sonradan yapılan onarımlarda yapıların zemini ahşap yahut betonarme ile desteklenmiştir. Bölgenin kış aylarında bol yağış alması ile sonradan yapılan onarımlarda yapıların üstü kiremit kaplı kırma çatı veya sundurma örtü ile örtülmüştür.

3.3. Süsleme Özellikleri

Beyşehir Köy Odaları, köy halkı tarafından sınırlı imkânlarla ihtiyaca yönelik imece usulü ile inşa edildikleri için herhangi bir süsleme unsuruna yer verilmemiştir. Bu sebeple yapılan inceleme sonucunda herhangi bir süsleme unsuruna rastlanılmamıştır.

SONUÇ

Yapılan arazi çalışması neticesinde Beyşehir ilçesine bağlı merkez mahalleler haricinde 56 köy/mahalle saptanmıştır. Bunların 15'sinde toplam 31 tane köy odası tespit edilmiştir. Odalar incelendiğinde en dikkat çeken husus dört çeşit plan tipine rastlanılmıştır. Bunlar; sofasız plan tipi, iç sofalı plan tipi, dış sofalı plan tipi ve orta sofalı plan tipi olarak karşımıza çıkmaktadır. Genel olarak tek katlı olarak yapılan yapılara zaman ile onarım ve bakımlarla ikinci bir kat daha ilave edilmiştir. Ancak odaların çoğu kullanım dışı kaldığı için bakımsızlıktan kullanılamaz haldedir. Yapılan arazi çalışması sonucunda Konya ve Isparta yolu üzerinde yer alan yapıların ana malzemesi çoğunlukla alt kat kaba yonu taş, kesme taş veya yığma taş tekniği ile yapılmıştır. Üst katta ise çoğunlukla kerpiç malzeme kullanılmıştır. Antalya yolu üzerinde bulunan köylerin genelinde hem alt kat hem de üst kat yapı malzemesi kaba yonu taş veya düz kesme taş malzeme kullanılmıştır. Yapılar imece usulü ile yapılan basit yapılar olmasından kaynaklı mimari, malzeme ve süsleme özellikleri açısından tamamen sade olsa da tarihi ve kültürel değerler açısından oldukça zengindir.

Köy odaları, kültürümüzün başlıca özelliklerinden olan konukseverliğin ve dayanışmanın öne çıktığı en güzel örneğidir. Günümüzde teknolojinin gelişmesi ve ulaşım sorununun tamamen çözülmesi neticesinde bu yapılara olan ihtiyaç ortadan kalkmıştır. Kullanım dışı kalan bu kültür unutulmuş ve büyük çoğunluğu yıkılmıştır. Günümüzde ayakta kalmayı başaran çok az sayıdaki örnekler de yok olmak üzeredir. Bu değerli kültürün bugün ayakta olanlarının korunması, gelecek nesillere anlatılması ve aktarılması son derece önemlidir.

Sonuç olarak, Türk insanın yaşam tarzının, konukseverliğinin ve samimiyetinin bir parçası olan, halk mimarisinin ve kültürünün önemli ürünlerinden Beyşehir köy odaları aslına uygun şekilde onarılarak gelecek kuşaklara aktarılmalıdır.

KAYNAKÇA

- BOZKURT, T. (2016), “*Konya-Gökyurt (Kilistra) Köy Odaları*”, Milli Folklor, Ankara, S.109, s.201-216.
- ÇAĞATAY, N., (1981), *Bir Türk Kurumu Olan Ahilik*, Konya, s.165.
- ÇETİN, K. (2019). *Kazımkarabekir İlçesi Kasaba Taş Evleri*, Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, Karaman, C.6, s.387-429.
- ÇINAR, K. (1990), “Konya Ovası Köy Yerleşmelerinde Misafirhaneler (Köy Odası)”, *Türk Halk Mimarisi Sempozyumu*, Ankara, s.57-71.
- ELDEM, S. H.(1954), *Türk Evi Plan Tipleri*, İstanbul.
- ERDOĞDU, M.A., (1992), “*Beyşehir*”, Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Ankara, C.6, s.84-85.
- KARAKAYA, Y. (2017), *Köy Odaları ve Oda Yarenlikleri Ayakta Kalan Köy Odaları*, Gökçe Ofset Matbaacılık, Ankara.
- KARPUZ, H. (2000), “*Konya Köy Odaları’nın Kültür Ve Sanat Değeri*”, Emin Bilgiç Hatıra Kitabı, İslam Tarih, Sanat ve Kültürünü Araştırma Vakfı Yayınları, İstanbul, s.319-361.
- KARPUZ, H. (2013a), “İç Anadolu Bölgesi Köy Odaları”, *XVI. Ortaçağ-Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri*, Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları, Sivas, s.455-471.
- KARPUZ, H. (2013b), “Kadınhanı’nda Halk Mimarisi”, *Prof. Dr. Hakkı Önkol’a Armağan*, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, İzmir, s.131-147.
- KARPUZ, H. (2021), *Anadolu Köy Odalarından Örnekler*, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, Ankara.
- KONYALI, İ. H. (1991), “*Âbideleri ve Kitâbeleriyle Beyşehir Târîhi*”, Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi yayını, Erzurum.
- ÖZKAN, A. (2011), “*Köy Odalarının Sosyal Hayatımızdaki Rolü*”, İmaret, Karaman, S.7, s.117-123.
- ÖZKAN, A. (2012), “Geçmişten Günümüze Konya İli Akören İlçesinde Bulunan Köy Odaları”, *Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, Karaman, S.14, s.1-4.
- MUŞMAL, H.(ed.). (2021), *Kültür, Sanat, Turizm, Sanayi ve Ticaret Şehri Beyşehir*, Palet Yayınları, Konya.

- TAY, L. (2016), “Türk Halk Mimarisinin Kamusal Yansıması Olarak Akseki Köy Odaları”, *Cappadocia Journal Of History And Social Sciences*.
- TAY, L. (2018), “Gülşehir-Gümüşkent Köy Odası”, *III. Uluslararası Akdeniz Sanat Sempozyumu-Kültürel Mirasın Korunması ve Yaşatılması*, 24-25 Nisan 2018, Antalya, S.243-252.
- TAY, L. (2019), "Korkuteli-Akyar Köy Odaları", *Antalya Kitabı Antalya'da Türk-İslam Medeniyetinin İzleri*, Palet Yayınları, Konya, s.600-615.
- TEKİN, Y. (2017), *Tarih Boyunca Beyşehir ve Eşrefoğulları Beyliği*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İzmir, s.10.
- ÜNVER, M. (2005), “Müslüman-Türk Anadolu İnsanının Eğitim ve Öğretiminde Köy Odalarının Rolüne Folklorik Bir Bakış”, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Samsun, S.18-19, s.77.
- T.C Beyşehir Kaymakamlığı, “Beyşehir Tarihi”, <http://www.beysehir.gov.tr/ilcemizin-tarihcesi> (erişim tarihi 25.11.2021).

KAYNAK KİŞİLER

Aras, A.(20 Mayıs 2021) Adnan Aras ile mülakat. Akburun Köyü, Konya

Albaş, M.(5 Mayıs 2022) Mehmet Albaş ile mülakat. Emen Köyü, Konya

Arı, M.(6 Mayıs 2022) Mustafa Arı ile mülakat. Sevindik Köyü, Konya

Bahar, C.(25 Mayıs 2021) Cemil Bahar ile mülakat. Sadıkhacı Köyü, Konya

Cesur, İ.(3 Mayıs 2022) İbrahim Cesur ile mülakat. Bayavşar Köyü, Konya

Coşan, T.(25 Mayıs 2021) Talip Coşan ile mülakat. Sadıkhacı Köyü, Konya

Çelik, A. (5 Mayıs 2022) Ali Çelik ile mülakat. İsaköy, Konya

Eser, H.(25 Mayıs 2021) Hasbi Eser ile mülakat. Sadıkhacı Köyü, Konya

Issı, Ö.(4 Mayıs 2022) Ömer Issı ile mülakat. Karaali köyü, Konya

Kaymakçı, M.A.(5 Mayıs 2022) Mehmet Ali Kaymakçı ile mülakat. Yenidoğan Kasabası, Konya

Karakaya, Ö.(5 Mayıs 2022) Özgür Karakaya ile mülakat. Yenidoğan Kasabası, Konya

Koç, M. (22 Mayıs 2021). Mehmet Koç ile mülakat. Mehmet Koç'un Evi, Konya

Özgül, Ş.(10 Ekim 2021) Şeref Özgül ile mülakat. Çiçekler Köyü, Konya

Yıldırım, A. (20 Mayıs 2021). Aziz Yıldırım İle mülakat. Akburun Köyü, Konya

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve Soyadı	Murat Kaan ARAS
EĞİTİM DURUMU	
Mezun Olduğu Lise	Antalya Akdeniz Lisesi, Antalya.
Lisans Diploması	Selçuk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, Konya, 2017.
Formasyon Eğitimi	Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, Antalya, 2018.
Yabancı Dil / Diller	İngilizce